

Буковинський Вісник

державної служби та
місцевого самоврядування

Офіційна хроніка

Державне управління

Місьцеве самоврядування

Наукова думка

Депутатська трибуна

Перепідготовка та
підвищення кваліфікації

Статистика, факти, події

№1/2014

Засновник
Чернівецький регіональний центр
перепідготовки та підвищення кваліфікації
працівників органів державної влади,
органів місцевого самоврядування,
державних підприємств,
установ та організацій
Свідоцтво про реєстрацію
ЧЦ № 302 від 25.10.2005

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

голова: ЯРМИСТИЙ М. В., директор Чернівецького регіонального центру перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ та організацій;

заступник голови: ГАКМАН С.М., заступник директора-начальник науково-дослідного відділу Чернівецького регіонального центру перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ та організацій;

відповідальний секретар: БАРАНІЦЬКИЙ Ф.В., начальник редакційно-видавничого відділу Чернівецького регіонального центру перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ та організацій;

члени редакційної колегії:

БУРКУТ І.Г., доцент кафедри політології та державного управління Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича, кандидат історичних наук;

КРУГЛАШОВ А. М., професор, доктор політичних наук, завідувач кафедри політології та державного управління Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича;

ЛЕНЬКОВ М.І., т.в.о. начальника Управління державної служби Голодержслужби України у Чернівецькій області; МАКСИМЕЦЬ Д.С., директор видавництва «БукРек», заслужений журналіст України

СКАБ М. С., професор філологічного факультету Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича; УНГУРЯН В. М., начальник інформаційно-аналітичного відділу Чернівецької обласної ради;

ФІСАНОВ В.П., завідувач кафедри міжнародної інформації Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича, доктор історичних наук, професор;

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:

58001, Чернівці,
вул. Червоноармійська, 5/52,
Тел/факс: (0372) 552903
E-Mail: buk-visnyk@email.ua

Редакція зберігає за собою право скорочувати й редагувати подані текстові оригінали. Журнал може друкувати матеріали, не поділяючи думки автора. Статті не рецензуються та не повертаються. За точність наведених даних відповідають автори. Передрук матеріалів – тільки з дозволу редакції. Періодичність виходу журналу – 4 числа на рік

Офіційна хроніка

О.Турчинов став головою Верховної Ради України та в.о. Президента України.....	2
Прем'єр-міністром обрано Арсенія Яценюка.....	2
Позачергові вибори Президента України та мера Чернівців призначено на 25 травня 2014 року.....	2
Призначено голову Чернівецької ОДА.....	3
Мінрегіон направить в Кабмін пакет документів для децентралізації влади.....	3
Призначено нових керівників департаментів та управлінь.....	4
В обласній раді затверджено заходи раціонального використання коштів.....	7

Державне управління

В.Малиновський «Особливості адміністративної реформи в Україні.....	8
К.Кондрюк «Порядок виконань рішень судів про вселення та виселення громадян».....	11
Б.Баглей «В нас є що показати, в нас необхідно все це зберегти».....	14
Т.Кошкер «Порядок звернень громадян в Чернівецькому міському управлінні юстиції».....	17
Молодь на державній службі.....	20
Ю.Марко «Хотинщина туристична.Здобітки 2013 року».....	24

Міське самоврядування

С.Олексійчук «Стан впровадження гендерної рівності в Чернівецькій міській раді».....	26
Про роботу землевпорядника розповідає Микола Аксентій	30
Секретарі сільських рад розповіли про свою роботу та проблеми, з якими вони стикаються.....	32

Наукова думка

О.Масан «Феномен Антона Кохановського».....	34
Н.Тер-Вартаньянц «Історичні аспекти виникнення корупції».....	37
Пропозиції висловлені учасниками круглого столу «Молодь та управління».....	42

Транскордонне співробітництво

С.Скрикуляк «Підвищення безпеки життєдіяльності населення в долині річки Прут».....	44
---	----

Громадянське суспільство

Н.Малько «Сприяння зайнятості та реалізації професійних цілей молодих людей з ідвалідністю в Чернівецькій області.....	48
--	----

Перепідготовка та підвищення кваліфікації

М.Ярмистий «Підвищення професійного рівня державних службовців та посадових осіб органів місцевого самоврядування:стан та перспективи».....	51
Т.Литвиненко «Підвищення рівня професійної компетентності державних службовців як необхідна умова модернізації державного управління в Україні.....	55
Робота Чернівецького ЦППК за I квартал 2014 року.....	58

О.Турчинов став головою Верховної Ради України та в.о.Президента України

О.Турчинова обрано головою Верховної ради України та покладено на нього виконання обов'язків Президента України, згідно постанови Верховної ради №764-VII від 23.02.2014 р. «Про покладення на Голову Верховної Ради України виконання обов'язків Президента України згідно із статтею 112 Конституції України»

27 лютого Верховна рада України проголосувала за новий уряд. Прем'єр- міністром обрано Арсенія Яценюка

Повний склад Уряду Ви можете переглянути на інтернет-сторінці «Буковинського вісника» buk-visnyk.cv.ua

На 25 травня 2014 року Верховною радою України призначено вибори Президента України та позачергові вибори мера Чернівців

Призначено голову Чернівецької ОДА

21 березня 2014 року в.о. Президента України та Голова Верховної ради України Олександр Турчинов, відповідно до статей 112 та 118 Конституції України, призначив **ВАНЗУРЯКА Романа Степановича** головою Чернівецької обласної державної адміністрації.

Мінрегіон уже найближчим часом направить на розгляд Уряду пакет документів з децентралізації влади та реформування місцевого самоврядування

Новий Уряд розпочав реалізовувати конкретні кроки з метою здійснення децентралізації влади та початку реформування місцевого самоврядування. Про це в ході брифінгу повідомив Віце-прем'єр-міністр – Міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Володимир Гройсман.

Він поінформував, що уже найближчим часом Мінрегіон направить на розгляд Уряду проект концепції реформування місцевого самоврядування та територіального устрою влади, а також законопроекти про право територіальних громад на об'єднання та про співробітництво територіальних громад. За основу взяті ті напрацювання, які уже були зроблені українськими експертами спільно з експертами Ради Європи. Основою для них стала Європейська хартія місцевого самоврядування. Сьогодні є підтримка цих проектів як з боку експертів, так і представників асоціацій органів місцевого самоврядування. А сьогодні, як повідомив Володимир Гройсман, підходи до реформи були обговорені на зустрічі з головами обласних рад усієї України.

Щодо законопроектів, очільник Мінрегіону пояснив, що вони врегулюють питання добровільного об'єднання територій, бюджетів, комунальної власності,

а також дозволять кооперувати фінансові та організаційно адміністративні ресурси для розв'язання спільних проблем соціально-економічного розвитку територій.

«Ми також будемо пропонувати прийняття рішень стосовно голів обласних державних адміністрацій. Їхні функції будуть звужені – виконуватимуть вони тільки контрольні функції. Крім того, будемо формувати підходи до фінансово-економічної політики на територіях. Тобто мова йде про достатні фінансові інструменти для формування самодостатнього місцевого самоврядування», - додав Володимир Гройсман.

Працює сьогодні Мінрегіон і над забезпеченням відкритості генеральних планів, які є основою інвестиційного розвитку регіонів.

«Причина проведення децентралізації влади, максимального повернення всіх можливих функцій і повноважень органам місцевого самоврядування абсолютно зрозуміла. Влада, яку обирають люди, має максимальний ступінь довіри і ця влада має отримувати достатньо функцій для своєї діяльності. Зазначу, що після проведення реформ, а ми маємо це зробити дуже швидко, території розпочнуть повноцінно розвиватися, і саме люди будуть впливати на розвиток цих територій», - сказав Володимир Гройсман.

Голова Чернівецької ОДА Роман Ванзуряк представив нових керівників департаментів та управлінь

30 березня 2014 року на Центральній площі в Чернівцях відбулося Народне Віче, на якому Голова Чернівецької ОДА Роман Ванзуряк представив нових керівників департаментів та управлінь.

На посаду **першого заступника голови ОДА** Ванзуряк запропонував кандидатуру підприємця **Івана Рибак**.

«Фаховий еколог, закінчив Національну академію державного управління при Президентові України», - представив свого заступника Р. Ванзуряк.

Департамент економічного розвитку і торгівлі очолила **Тетяна Татарчук** – спеціаліст міжнародних відносин і транскордонного співробітництва, магістр державного управління.

Керівником департаменту фінансів стала **Анжела Дякова**, яка має 20-річний досвід роботи у департаменті фінансів.

Департамент агропромислового розвитку очолив **Олег Козій**. Має три вищі освіти. Працював завідувачем відділення землеупорядкування Кіцманського сільськогосподарського технікуму.

Олена Верига очолила **Департамент соціального захисту населення**. Вона працює в обласному фонді підтримки будівництва на селі.

Департаментом суспільних комунікацій керуватиме співачка, активістка Євромайдану **Марина Тимофійчук**.

Департамент інфраструктури та містобудування очолив **Андрій Павлюк**, аспірант Національної академії державного управління (м. Київ), голова Чернівецького студентського міського парламенту (2004-2007).

Керівником департаменту екології та туризму став **Ярослав Когутяк** – заступник директора Національного парку «Хотинський», член новоствореного міськвиконкому Чернівців.

Департаментом освіти, науки, молоді та спорту керуватиме **Оксана Палійчук**, доцент кафедри педагогіки та методики початкової освіти ЧНУ. Автор понад 60 наукових праць, серед яких – навчальні посібники для студентів.

Департамент охорони здоров'я та цивільного захисту населення очолила **Оксана Андрієць**, доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри акушерства і гінекології БДМУ.

Управлінням культури Чернівецької ОДА віднині керуватиме **Віра Китайгородська** - редактор газети «Буковинське віче», поетеса, керівник обласного осередку Спілки письменників України.

Управління капітального будівництва очолив **Олександр Пуршага**, депутат облради, член комісії архітектури та будівництва.

фото та матеріали газети «Молодий Буковинець»
(<http://molbuk.ua/71298-vanzuryak-predstavyyv-novu-komandu-cherniveckoyi-oda.html>)

В обласній раді запроваджено заходи для раціонального використання коштів обласного бюджету та здійснення видатків

Голова обласної ради Михайло Гайничеру підписав розпорядження про затвердження Плану заходів щодо збільшення надходжень до місцевих бюджетів, економного і раціонального використання коштів та здійснення видатків Чернівецької обласної ради у межах наявного фінансового ресурсу на 2014 рік, розробленого на виконання постанови Кабміну «Про економію державних коштів та недопущення втрат бюджету».

З метою збільшення надходжень до місцевих бюджетів профільним структурним підрозділам доручено забезпечити облік земельних ділянок, що підлягають оподаткуванню та систематично контролювати укладання угод і стан сплати орендної плати та земельного податку; постійно проводити моніторинг результатів господарської діяльності підприємств комунальної форми власності та вживати необхідних заходів реагування щодо підприємств, які допускають податковий борг.

Задля економного та раціонального використання коштів вирішено припинити заповнення наявних станом на 1.03.2014 вакантних посад та не допускати росту чисельності працівників виконавчого апарату облради. Серед інших пунктів Плану заходів – заборона на придбання автотранспортних засобів, меблів, ноутбуків, проведення ремонту кабінетів та встановлення жорсткого контролю за економним, ефективним і цільовим використанням бюджетних коштів.

статистика, факти, події

Голова Облдержадміністрації підписав доручення щодо активізації військово-патріотичного населення краю

Як інформує відділ взаємодії з правоохоронними органами та оборонної роботи апарату облдержадміністрації, у зв'язку з проведенням часткової мобілізації та з метою підвищення авторитету Збройних Сил України, керівник крайової виконавчої влади Роман Ванзуряк підписав доручення від 27.03.2014 № 31-В «Про активізацію військово - патріотичного виховання населення області та проведення практичних занять з військової підготовки». Відповідно до цього доручення в рамках благодійної допомоги будуть проведені навчання з бойової підготовки з представниками громадських організацій області військово-патріотичного спрямування. Такі навчання будуть проходити, зокрема, на базі кафедри військової підготовки Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича, обласної організації Товариства сприяння обороні України, 3-ої батальйонно-тактичної групи військової частини А2582 та 2-ої стрілецької роти.

Після завершення навчань на базі військових полігонів Чернівецького військового гарнізону будуть проведені практичні заняття з вогнепальної підготовки з показом військової техніки та озброєння.

прес-служба ОДА

Валентин Малиновський,

доктор політичних наук, професор кафедри політології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, начальник Управління державної служби Голодержслужби України у Волинській області

Особливості адміністративної реформи в Україні

У грудні 2010 р. розпочався черговий етап реалізації адміністративної реформи в Україні, що стосувався оптимізації центральних органів виконавчої влади (далі - ЦОВВ). Його початком став Указ Президента України «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» від 9 грудня 2010 року [5]. Упровадження програми економічних реформ на 2010-2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава» за напрямом «Реформа системи виконавчої влади» було покладено на Міністра юстиції України О. Лавриновича, центр проведення політико-правових реформ перемістився до Адміністрації Президента. Зокрема, питання адміністративного реформування були віднесені до повноважень Комітету з економічних реформ та Ради регіонів - консультативно-дорадчих органів при Президентові України.

Згідно з Указом, була запроваджена нова система організації виконавчої влади, що стала важливим кроком переходу національної системи органів виконавчої влади (далі - ОВВ) від галузевого до функціонального управління. Усі ЦОВВ на основі функціонального принципу було згруповано на три види:

1. Міністерства.
2. ЦОВВ зі спеціальним статусом.
3. Інші ЦОВВ.

У результаті реформування з 111 ОВВ

утворено 74, з них 16 міністерств, 28 служб, 13 агентств, 7 інспекцій. З 69 контрольних органів залишилося 11 [1]. Ліквідовано урядові органи у системі ЦОВВ, яких було 44. Суттєво скорочено кількість ЦОВВ зі спеціальним статусом, яких залишилося п'ять: Антимонопольний комітет, Держкомтелерадіо, Фонд держмайна, Держспецзв'язок та Нацдержслужба. У процесі ліквідації, реорганізації цих органів було скорочено кількість державних службовців. Зокрема, у Секретаріаті КМУ було скорочено 50 відсотків штатної чисельності працівників. Загалом кількість державних службовців зменшилася на 17 відсотків.

Однак, оптимізація чисельності та структури міністерств та інших ЦОВВ не стали самоціллю цього етапу адміністративної реформи. Замість громіздкої та незрозумілої сукупності ЦОВВ, на основі функціонального підходу було утворено три нових у практиці вітчизняного державного управління види ЦОВВ:

а) служба - ЦОВВ, більшість функцій якого складають функції з надання адміністративних послуг фізичним і юридичним особам (наприклад, Державна виконавча служба, Державна казначейська служба, Державна служба зайнятості, Державна міграційна служба).

б) агентство - ЦОВВ, більшість функцій якого складають функції з управління

об'єктами державної власності, що належать до сфери його управління (наприклад, Державне агенство водних ресурсів, Державне агенство земельних ресурсів, Державне агенство лісових ресурсів, Державне агенство резерву).

в) інспекція - ЦОВВ, більшість функцій якого складають контрольно-наглядові функції за дотриманням державними органами, органами місцевого самоврядування, їх посадовими особами, юридичними та фізичними особами актів законодавства (наприклад, Державна екологічна інспекція, Державна інспекція з питань праці, Державна фінансова інспекція).

Також була затверджена нова схема організації та взаємодії ЦОВВ, діяльність яких спрямовувалася і координувалася Кабінетом Міністрів України через відповідних членів Уряду.

На рівні міністерств із запровадженням посади заступника міністра-керівника апарату відбулося розмежування політичних та адміністративних посад, що є одним з пріоритетних завдань для України на шляху приведення національної системи державного управління у відповідність до європейських стандартів.

Зроблений суттєвий прорив у нормативно-правовому регулюванні сфери державного управління та державної служби. Прийнято цілу низку важливих законів: «Про центральні органи виконавчої влади», «Про Раду міністрів Автономної Республіки Крим», «Про Фонд державного майна», «Про засади запобігання і протидії корупції», «Про державну службу» (нова редакція), «Про правила етичної поведінки».

Однак ціла низка наступних указів Президента України підтвердила серйозні прорахунки авторів адмінреформи та відсутність системного підходу в реформуванні системи ОВВ. До них слід віднести те, що до переліку ОВВ не потрапили такі органи як Державна судова адміністрація України, Державний центр зайнятості. Уже через чотири місяці після початку реформування, Указом Президента від 6 квітня 2011 р. були утворені органи, яких не було у переліку ОВВ, зокрема Державна

інспекція з питань захисту прав споживачів, 18 липня 2011 р. - Національне агенство України з питань державної служби, 19 січня 2012 р. - Державна інспекція з контролю за цінами, 30 березня 2012 р. замість ліквідованого Державного комітету з питань регуляторної політики та підприємництва утворено новий - Державну службу з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва, лише 16 січня 2013 р. було утворено Державну службу зайнятості України. Парадоксальним виглядала ситуація з перейменуванням Мінрегіонбуду: вже через чотири місяці, 6 квітня з назви цього міністерства вилучається словосполучення «регіонального розвитку», яке через місяць (!), 12 травня знову з'являється [4].

Продовженням адміністративної реформи стало прийняття Указу Президента «Про деякі заходи з оптимізації системи центральних органів виконавчої влади» від 24.12.2012р., яким шляхом об'єднання податкової та митної служб було утворене Міністерство доходів і зборів та відновлене Міністерство промислової політики, що було ліквідоване два роки тому, а також реорганізоване у службу Міністерство надзвичайних ситуацій. Указом Президента від 28.02.2013 р. було виправлено помилку щодо об'єднання міністерств освіти і науки та у справах сім'ї, молоді та спорту у 2010 році [2]. Однак, так і залишилося не вирішеним питання щодо інституції, яка керує проведенням адміністративної реформи та несе відповідальність за результати її проведення.

Невиправдано затягнулося реформування територіальних органів міністерств та інших ЦОВВ. Так лише у липні 2013 р. було дано початок реорганізації територіальних органів Державної служби зайнятості, а доля територіальних органів Нацдержслужби України залишається невизначеною вже більше двох років. Певний дисонанс у функціонування виконавчої влади на регіональному рівні вніс Указ Президента України № 307 від 24.05.2013р. «Про заходи щодо забезпечення здійснення місцевими державними адміністраціями виконавчої влади на відповідній території», яким суттєво посилюється вплив голів місцевих державних

адміністрацій на діяльність територіальних органів міністерств та інших ЦОВВ [3].

Зазначені прорахунки, на нашу думку, є наслідком відсутності концептуального документа, в якому було б чітко викладено стратегію й тактику адміністративної реформи та терміни її проведення, що фактично ставить під сумнів позитивний результат її проведення.

Здійснений аналіз показує, що реформуванню системи ОВВ за досліджуваний період бракувало системності, послідовності, наукового обґрунтування, а логіка проведення адміністративної реформи не була достатньо продуманою. Перманентні ліквідації та реорганізації ЦОВВ значною мірою зни-

зили ефективність їх діяльності, зумовили додаткові бюджетні витрати. Скорочення кількісного складу управлінського апарату здійснювалося переважно за директивним підходом з неврахуванням необхідності узгодження цих заходів з потребою виконання конкретних функцій державного управління та надання адміністративних послуг фізичним та юридичним особам.

У результаті, штучність і невідповідність структурної моделі виконавчої влади об'єктивно існуючим завданням, що стояли перед державою у відповідний період державного будівництва, ставала перешкодою у спроможності виконувати покладені на неї функції.

Список використаних джерел

1. Ведерникова І. Олександр Лавринович: «Окремі шановані люди хочуть дискредитувати саму ідею адміністративної реформи» /1. Ведерникова // Дзеркало тижня. - 2011.-11 листоп. - № 41.
2. Про деякі заходи з оптимізації системи центральних органів виконавчої влади : Указ Президента України від 28 лют. 2013 р. № 96/2013 // Офіц. вісн. Президента України. - 2013 . - № 5. - Ст. 185.
3. Про заходи щодо забезпечення здійснення місцевими державними адміністраціями виконавчої влади на відповідній території : Указ Президента України від 24 трав. 2013 р. № 307/2013 // Уряд, кур'єр. -2013.-29 трав.-С. 20.
4. Про Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України : Указ Президента України від 12 трав. 2011 р. № 580/2011 //Уряд, кур'єр. -2011. - 18 трав. -С.4.
5. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади : Указ Президента України від 9 груд. 2010 р. № 1085 // Уряд, кур'єр. - 2010. - 2010. - 14 груд. - С. 5-6.

статистика, факти, події

На Буковині державні виплати допомог проводяться своєчасно та у повному обсязі

та тимчасової державної допомоги дітям Чернівецька область отримала перший транш субвенцій у розмірі 100 063 601 гривень та другий транш у розмірі 1104 355 гривень.

Кошти розподілено по районах для здійснення виплат. Виплати допомог проводяться своєчасно та у повному обсязі.

прес-служба ОДА

За повідомленням Департаменту соціального захисту населення облдержадміністрації, станом на 28 березня, для виплат державної допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства, дітям-інвалідам

Костянтин Кондрюк,

начальник Головного управління юстиції у
Чернівецькій області

Порядок виконання рішень судів про вселення та виселення громадян

Конституція України визначає, що кожен має право на житло, а держава створює умови, за яких кожний громадянин матиме змогу побудувати житло, придбати його у власність або взяти в оренду. Ніхто не може бути примусово позбавлений житла інакше як на підставі закону за рішенням суду (стаття 47).

При порушенні будь-яких конституційних прав чи власних інтересів, особа має право звертається до суду, інших державних правозахисних органів, розраховуючи на те, що держава захистить їх від неправомірних дій і допоможе поновити порушені права та законні інтереси.

У випадку порушення житлових прав будь-яка особа має право вимагати у судовому порядку поновлення цих прав шляхом виселення осіб, що їх порушують чи вселення особи, до житла, що належить їй на праві володіння чи користування.

Відповідно до статті 124 Конституції України судові рішення ухвалюються судами іменем України і є обов'язковими до виконання на всій території України. Функції виконання судових рішень, а також рішень уповноважених на їх прийняття органів (посадових осіб), покладені на Державну виконавчу службу України, яка входить до системи органів Міністерства юстиції України.

Варто зазначити, що виконавче провадження є завершальною стадією судочинства і державними виконавцями здійснюються виконавчі дії в межах наданих їм повноважень, і, лише у порядок і спосіб, визначені цим рішенням. Правовою основою діяльності державної виконавчої служби є Конституція України, Закони України «Про державну виконавчу службу» (далі – Закон), «Про виконавче провадження».

При виконанні рішення про виселення боржника державний виконавець перевіряє стан виконання рішення про виселення боржника на наступний день після закінчення строку для самостійного виконання рішення, котрий відповідно до статті 25 Закону не може становити більше 15 днів.

У разі невиконання боржником рішення суду самостійно державний виконавець виконує його примусово. Виселення полягає у звільненні приміщення, зазначеного у виконавчому документі, від особи (осіб), яка виселяється, її майна, домашніх тварин та у забороні такій особі користуватися цим приміщенням. Примусовому виселенню підлягають виключно особи, зазначені у виконавчому документі.

Виселення здійснюється у присутності понятих за сприянням органів внутрішніх

справ з обов'язковим описом майна державним виконавцем. Один примірник акта опису майна вручається під розписку боржнику. За необхідності державний виконавець в установленому законом порядку забезпечує зберігання майна боржника з покладенням пов'язаних з цим витрат на боржника. У разі якщо виконання рішення здійснюється за відсутності осіб, які підлягають виселенню, державний виконавець зобов'язаний провести опис майна. Описане майно передається для відповідального зберігання особі, визначеній державним виконавцем.

Передане для зберігання майно боржника видається йому державним виконавцем на підставі акта після відшкодування боржником витрат, пов'язаних із зберіганням такого майна. У разі якщо боржник відмовляється відшкодувати витрати, пов'язані із зберіганням майна, вони компенсуються за рахунок реалізації частини майна боржника.

У разі якщо особі, яка підлягає виселенню, має бути надано інше житлове приміщення, державний виконавець надсилає відповідному житловому чи іншому органу повідомлення про строк виконання рішення щодо надання такого приміщення. У разі ненадання у визначений строк іншого житлового приміщення державний виконавець складає відповідний акт і звертається до суду з поданням про встановлення порядку подальшого виконання рішення. До вирішення судом зазначеного питання виконавчі дії не провадяться.

Якщо ж особа самотійно вселилася у приміщення, з якого вона була примусово виселена, повторне її виселення може бути здійснено державним виконавцем на підставі ухвали суду, який прийняв рішення про виселення. Виконавче провадження в такому разі підлягає поновленню за постановою державного виконавця.

Виконуючи рішення про вселення стягувача державний виконавець перевіряє виконання рішення про вселення стягувача на наступний день після закінчення строку наданого для самотійного виконання рішення, котрий як уже зазначалося, не може становити більше 15 днів.

При невиконанні відповідною особою рішення державний виконавець виконує його примусово.

Примусове вселення полягає у забезпеченні державним виконавцем безперешкодного входження стягувача у приміщення, зазначене у виконавчому документі, та його проживання (перебування) в ньому.

Державний виконавець письмово повідомляє боржника і стягувача про день і час примусового вселення. Боржник вважається повідомленим про примусове вселення стягувача, якщо повідомлення надіслано йому за адресою, за якою має здійснюватися вселення, чи іншою адресою, достовірно встановленою державним виконавцем. Відсутність боржника, повідомленого про день і час вселення, не є перешкодою для виконання рішення про вселення.

У разі якщо боржник перешкоджає виконанню рішення про вселення стягувача, на нього накладається штраф від десяти до двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян та застосовуються інші заходи, передбачені законодавством. При цьому вселення здійснюється у присутності понятих із залученням працівників органів внутрішніх справ.

Про примусове вселення стягувача державний виконавець складає акт. Після складення акта виноситься постанова про закінчення виконавчого провадження.

У разі подальшого перешкоджання боржником проживанню (перебуванню) стягувача у приміщенні, в яке його вселено, стягувач має право звернутися до державного виконавця із заявою про відновлення виконавчого провадження. У такому разі державний виконавець має право повторно здійснити примусове вселення стягувача та накласти на боржника штраф у розмірі від двадцяти до сорока неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Виконавче провадження не відновлюється і повторне примусове вселення стягувача не здійснюється, якщо особа, яка перешкоджає його проживанню (перебуванню), не є боржником. Питання про вселення стягувача в такому разі вирішується в судово-

му порядку.

У разі невиконання особою рішення у строк встановлений для самостійного виконання, відповідно до статті 25 Закону, з нього стягується виконавчий збір у розмірі сорока неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

статистика, факти, події

У 2014 році планується провести черговий Конкурс «Кращі практики місцевого самоврядування» в рамках Програми «Посилення інституційної спроможності органів місцевого самоврядування в Україні» Ради Європи

COUNCIL
OF EUROPE

CONSEIL
DE L'EUROPE

У 2014 році відбудеться Конкурс «Кращі практики місцевого самоврядування». Про це повідомили в Департаменті регіонального розвитку та проектного управління Мінрегіону України.

Протягом 2012–2013 років Конкурс вже впроваджувався як пілотний проект Центром експертизи реформ місцевого самоврядування Ради Європи в рамках Програми «Посилення інституційної спроможності органів місцевого самоврядування в Україні». (Нагородження переможців, серед яких були і учасники Всеукраїнського конкурсу проектів та програм розвитку місцевого самоврядування, який проводить Державний фонд, відбулося у Мінрегіоні в грудні минулого року).

Днями пройшла спільна нарада із представниками Офісу Ради Європи, представни-

ками асоціацій органів місцевого самоврядування, на якій обговорено питання подальшої співпраці з проведення Конкурсу, термінів оголошення про його початок, умов подання заявок органами місцевого самоврядування, роботи Конкурсної комісії, а також інші організаційні питання.

Довідково: Конкурс не носить фінансового характеру. Участь у ньому надає можливість органам місцевого самоврядування оцінити поточну діяльність, стан розвитку своєї громади у порівнянні з іншими, набутти нові знання та обмінятися досвідом, здобути публічне визнання свого успіху.

Борис Баглей,

директор Департаменту екології та туризму

«В нас є що показати, в нас необхідно все це зберегти...»

Останнім часом велику увагу привертає робота недавно утвореного Департаменту екології та туризму, адже саме від них залежить догляд за екологією, навколишнім середовищем, популяризація та розвиток туризму в області. Тому редакція поспулкувалась з директором Департаменту, Баглеєм Борисом Михайловичем, щодо роботи структури.

- *Борис Михайлович, утворився Департамент екології та туризму Чернівецької ОДА. Можете розповісти чим він займається?*

- Функція будь-якого структурного підрозділу обласної державної адміністрації, який має напрямок роботи, здійснювати політику державну в цій сфері на території області. Тобто ми здійснюємо політику охорони навколишнього природного середовища та туристичної діяльності в межах області під керівництвом Чернівецької ОДА, тому що починаючи з минулого року ми стали їх структурним підрозділом.

Чим займаємось... Перше – це охорона природо-заповідного фонду. На території Чернівецької області є більше 100 тис. гектарів природо-заповідного фонду, це майже 13% площ. Якщо враховувати показники по державі, то це майже в 3 рази більше ніж загальний показник в країні, плюс наша область входить в трійку кращих за цими параметрами. У нас створено 3 національні парки, також показник один з найбільших в Україні, тому що в інших областях такої кількості

нема. Всього ми маємо 331 об'єкт природо-заповідного фонду, вони різні по території (в розрізі районів). Взагалі цей показник (площа природо-заповідного фонду) кращий ніж в наших сусідів – Румунії, проте трохи не дотягує до загальноєвропейського рівня – це близько 20% території під природно-заповідним фондом.

Крім того ми маємо цілий ряд дозвільних функцій. Ми надаємо дозволи на спец водокористування, на відходи і на викиди. Це робиться при відкритті, чи при продовженні діяльності підприємств. Ми тісно співпрацюємо з Єдиним дозвільним центром, через дозвільні офіси наш структурний підрозділ видає такі дозволи на ті чи інші види діяльності.

Ще один напрямок нашої роботи – це туристична діяльність. Тут я можу годинами говорити про те, що Чернівецька область є найкращою на території України (сміється). Я об'їздив більшу половину Європи, в нас є що показати, в нас необхідно все це зберегти. Ви знаєте, що минулого року один об'єкт увійшов до світової спадщини ЮНЕСКО (колишня Резиденція Буковинських митрополитів, сьогодні Чернівецький національний університет ім. Ю.Федьковича – прим.), в 2007 році Хотинська фортеця була визнана одним із 7 чудес України, у нас одна з чотирьох найбільших та найчистіших річок в Європі – річка Дністер. Тобто в нас надзвичайно багата природа і надзвичайно велика історична

спадщина, культурна спадщина, яка цікава для туристів.

Є надзвичайно великі можливості для спортивного туризму – недавно відкрили туристичний маршрут по території Черемоського національного парку – через так званий військовий об'єкт «Памір», вниз до Перкалаби, до озера «Гірське око» в Путильському районі на висоті більше 1000 метрів.

Тобто туристичні можливості для Чернівецької області надзвичайно великі, зараз ми маємо декілька проектів, в тому числі і міжнародні, які мають сприяти розвитку саме спортивного туризму...

- А можливо є якісь окремі тенденції в сфері туризму, що найбільш активно розвиваються?

- Ну найбільш привабливий для нас і цікавий для всієї України це туристичні релігійні маршрути. Знову ж таки, ми працювали з Івано-Франківською областю та Сучавською повітовою радою, за допомогою нашого консула, та відкрили релігійні маршрути – починаючи від Заставнівського району, через каскад монастирів у Сучавському повіті і потім знов через Чернівецьку область на Франківську. Напрямок надзвичайно цікавий. Вже багато туристичних фірм заключили угоди і будуть працювати в цьому напрямку.

Також ми мали зустріч з радником посла РФ в Україні пів року тому, їх цікавлять також релігійні маршрути по Хотинському району, а також до Білої Криниці – центру старообрядництва, це також надзвичайно перспективний маршрут, ми його опрацьовуємо і найближчим часом будемо презентувати. Хоча у зв'язку з поганим станом наших доріг росіяни не дуже в тому зацікавлені, тому що хоча є що показати та важко доїхати...

Крім того, у зимовий період з'являються додаткові «фішки», які цікавлять туристів. В першу чергу це Фестиваль Маланок, який проходить лише в нашій області.

Також такої кількості доступних в природних умовах тварин, як зубрів, ніде крім нас немає. На території Вижницького району є, і туристи вже мають змогу подивитись. Ми придбали пару тварин минулого року, і за цей час вони стали майже ручними. Для них ство-

рено напів-природні умови, в планах розширення вольєру та отримання потомства. Плюс це територія, до якої легко під'їхати – є дорога, тому і діти і дорослі можуть приїхати і подивитись.

З цього року в Чортирії каскад озер, де залишаються на зимівлю цікавий вид птахів – лебідь-шипун, буде оголошено територією Національного парку, ну як мінімум Природозаповідною територією. Також дуже легко дістатися, і на зимові свята, коли більшість людей мають вихідні та відпустки, велика кількість охочих приїжджає подивитись. Це все є дуже туристично привабливо, «родзинкою» нашої області.

- А скажіть, сьогодні на слуху у всіх сільський «зелений» туризм. У нас в області є якісь конкретні кроки для його розвитку? Чи це більше залежить від самих підприємців?

- Сьогодні, коли є сніг, так званий «зелений» туризм – дуже популярний, у нас багато об'єктів такого виду туризму у Вижницькому Путильському, Сторожинецькому районах.

Ви розумієте, що підприємець ніколи не буде працювати якщо йому заважають. Найбільше, що може допомогти влада – це не заважати. Нинішня податкова база така, що при бажанні вона може зробити все, щоб не дозволити людям працювати. Наскільки я знаю, у Вижницькому районі з розумінням до цього відносяться, мусить бути період коли люди стануть на ноги. Тобто не обкладати їх податком зразу, щоб їм було нецікаво і невигідно це робити, а зробити такий «щадящий» режим.

Є дуже багато напрямків розвитку цього «зеленого» туризму, кожна садиба має якусь свою особливість. У нас є більше 30 господарств, об'єктів-колиб, лише у Вижницькому районі. Вже починають розвивати цей бізнес і в Путильському районі – є більше 10 садиб, зацікавились і в Сторожинецькому районі. Як бачимо, в основному на Підкарпатті та Гуцульщині. На Путильщині є вже 4 такі гуцульські садиби, зі всіма своїми такими об'єктами. Як правило люди їдуть на різдвяні свята, і взагалі зимою – на лижах покататися. Починають частіше зупинятися не в готельних номерах, а в хатах, тому що там є свої

особливості та цікавості, плюс дешевше і все таки є домашні умови. Особливо це популярно у людей зі Східної України та мешканців держав колишнього СРСР, особливо багато росіян – їм цікаво і це стає традиційно, вони вже приїжджають з року в рік.

- Ви згадували про міжнародні проекти. Можете розповісти трохи більше? Міжнародні це тільки з Румунією та Молдовою? Чи не тільки?

- У нас є ще один проект розвитку гірського туризму, він розрахований на 7 країн, основний партнер - це Італія, але

туди задіяно сім країн - це і Болгарія, і Чехія, і Словаччина, і Німеччина, і Польща...ті території де є гори. Скоро наш керівник цього проекту їде у Брюссель, там буде семінар і найближчим часом ми проведемо свої два семінари зі співробітниками національних парків, де вони мають описати особливості своєї заповідної території. Та навіть коли ти випускаєш агітаційну продукцію, друковану продукцію – буклети, це вже цікаво, тим паче одразу видно, що є в інших країнах по цьому напрямку.

статистика, факти, події

Роман Ванзуряк наголосив на важливості координації роботи з підтримки сімей з території Автономної республіки Крим

Про стан виконання доручення Прем'єр-Міністра України Арсенія Яценюка «Про організацію роботи щодо підтримки сімей з АР Крим та м. Севастополь» йшлося 31 березня, на апаратній нараді. Зокрема, в.о.заступника директора департаменту – начальник управління з питань цивільного захисту населення департаменту охорони здоров'я та цивільного захисту населення облдержадміністрації Олексій Гайдай доповів, що на Буковині впродовж двох тижнів проводилась відповідна робота щодо визначення об'єктів житлово-побутового фонду незалежно від форм власності – санаторіїв, дитячих таборів, приватних садиб на предмет їх готовності до проживання.

Задля забезпечення належного рівня організації медичної допомоги кримчанам де-

партаментом охорони здоров'я та цивільного захисту населення облдержадміністрації було видано Наказ «Про організацію медичного супроводу сімей з АР Крим та м. Севастополь лікувально-профілактичними закладами області». «Так, з числа тих переселенців, хто на сьогодні вже перебуває в Чернівецькій області, на медичному обліку знаходяться 45 осіб, з них - 17 дітей», - зауважив Олексій Гайдай. Він додав, що інформація щодо можливої кількості поселення на території Буковини весь час оновлюється на офіційних веб-сайтах профільних відомств.

Керівник крайової влади Роман Ванзуряк звернув увагу на необхідність координації зусиль усіх причетних структурних підрозділів облдержадміністрації, Чернівецької міської ради, районних державних адміністрацій задля виконання доручень Уряду.

прес-служба ОДА

Тетяна КОШКЕР,

заступник начальника Чернівецького міського управління юстиції

Порядок звернень громадян в Чернівецькому міському управлінні юстиції

Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави – це передбачено статтею 3 Конституції України, тому права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність.

Звернення громадян є одним із засобів захисту їх прав та законних інтересів. Це право закріплено основним законом держави. У статті 40 Конституції України зазначено, що *усі мають право направляти індивідуальні чи колективні письмові звернення або особисто звертатися до органів державної влади, органів місцевого самоврядування та посадових і службових осіб цих органів, що зобов'язані розглянути звернення і надати обґрунтовану відповідь у встановлений законом строк.*

Організація роботи з розгляду звернень та особистого прийому громадян є одним із важливих напрямків діяльності органів державної влади, спрямованим на захист конституційних прав і свобод людини і громадянина, зміцнення законності та правопорядку.

Питання звернення громадян до органів державної влади, органів місцевого самоврядування та посадових і службових осіб цих органів врегульовано Законом України «**Про звернення громадян**» .

Цей Закон регулює питання практичної

реалізації громадянами України наданою їм Конституцією України права вносити в органи державної влади, об'єднання громадян відповідно до їх статуту пропозиції про поліпшення їх діяльності, викривати недоліки в роботі, оскаржувати дії посадових осіб, державних і громадських органів. Закон забезпечує громадянам України можливості для участі в управлінні державними і громадськими справами, для впливу на поліпшення роботи органів державної влади і місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, для відстоювання своїх прав і законних інтересів та відновлення їх у разі порушення.

Згідно з вказаним Законом письмове звернення, зокрема, до Чернівецького міського управління юстиції, громадяни можуть надіслати поштою за адресою: 58002, м. Чернівці, вул. О. Кобилянської, 13.

Письмове звернення повинно бути підписано заявником (заявниками) із зазначенням дати.

Звернення може бути подано як окремою особою (індивідуальне), так і групою громадян (колективне).

У разі, якщо звернення не містить даних, необхідних для прийняття обґрунтованого рішення чи без дотримання встановлених чинним законодавством вимог, воно повертається

громадянину з відповідним роз'ясненням.

Письмове звернення без зазначення місця проживання, не підписане автором, а також таке, з якого неможливо встановити авторство, визначається анонімним і розгляду не підлягає.

Звернення розглядаються і вирішуються у термін не більше одного місяця від дня їх надходження, а ті, які не потребують додаткового вивчення, - невідкладно, але не пізніше п'ятнадцяти днів від дня їх отримання. Якщо в місячний термін вирішити порушені у зверненні питання неможливо, керівник відповідного органу, підприємства, установи, організації або його заступник встановлюють необхідний термін для його розгляду, про що повідомляється особі, яка подала звернення. При цьому загальний термін вирішення питань, порушених у зверненні, не може перевищувати сорока п'яти днів.

На обґрунтовану письмову вимогу громадянина термін розгляду може бути скорочено від встановленого цією статтею терміну.

Звернення громадян, які мають встановлені законодавством пільги, розглядаються у першочерговому порядку.

Особистий прийом громадян також є важливим заходом реалізації конституційного права громадян на звернення.

Прийом громадян повинен проводитися в усіх державних органах та установах, а також за місцем роботи та проживання населення тими керівниками та посадовими особами органів та установ, які мають право приймати рішення з питань, що входять до їхньої компетенції.

Графіки особистого прийому громадян затверджуються керівниками органів державної влади, органів місцевого самоврядування та із зазначенням прізвищ посадових осіб, які повинні приймати відвідувачів, часу й місця приймання вивішуються в приміщеннях державних органів та органів місцевого самоврядування в місцях, зручних для вільного огляду.

Усі звернення громадян, подані на особистому прийомі, реєструються. Якщо вирішити порушені в усному зверненні питання безпосередньо на особистому прийомі

неможливо, воно розглядається у тому ж порядку, що й письмове звернення. Про результати розгляду громадянину повідомляється письмово або усно, за бажанням громадянина.

Якщо громадянин не отримав відповідь на своє звернення, він відповідно до статті 55 Конституції України має право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

Відповідно до вимог чинного законодавства ведеться прийом громадян у Чернівецькому управлінні юстиції.

Громадяни мають право звернутися до Чернівецького міського управління юстиції, його структурних підрозділів в усній формі (викладеній громадянином і записаній посадовою особою на особистому прийомі) у формі з чітко викладеними пропозиціями (зауваженнями), заявами (клопотаннями) і скаргами, у тому числі щодо отримання роз'яснень законодавства, які відносяться до компетенції Чернівецького міського управління юстиції. У зверненні обов'язково має бути зазначене прізвище, ім'я, по-батькові, місце проживання громадянина, його контактні телефони.

Особистий прийом громадян в Чернівецькому міському управлінні юстиції проводиться відповідно до затверджених графіків, зокрема:

Керівним складом Чернівецького міського управління юстиції за адресою: 58002, м. Чернівці, вул. О. Кобилянської, 13

Начальник Чернівецького міського управління юстиції **АФОНІНА Світлана Едуардівна ПОНЕДІЛОК 14.00-17.00**

Заступник начальника Чернівецького міського управління юстиції - начальник організаційно-контрольного відділу **КОШ-КЕР Тетяна Іванівна ЧЕТВЕР 14.00-17.00**

Начальник відділу правової роботи, правової освіти та систематизації законодавства **КАЗИМИР Наталя Октавіанівна** другий та четвертий ПОНЕДІЛОК місяця 10.00-13.00, 14.00-17.00

Керівним складом Шевченківського відділу державної виконавчої служби Чернівецького міського управління

юстиції за адресою: 58000, м. Чернівці, вул. Переяслівська, 7-а:

БАТАМАНЮК Віктор Михайлович, начальник відділу ПОНЕДІЛОК 09.30 - 13.00
14.00 - 17.30

МАКОВЕЙ Сергій Іванович, заступник начальника відділу СЕРЕДА 09.30 - 13.00,
14.00 - 17.30

НІКІТІН Володимир В'ячеславович, заступник начальника відділу СЕРЕДА 09.30 - 13.00, 14.00 - 17.30

Керівним складом Першотравневого відділу державної виконавчої служби Чернівецького міського управління юстиції за адресою: 58000, м. Чернівці, вул. Сімовича, 19:

КОБЛЮК В'ячеслав Іванович, начальник відділу ПОНЕДІЛОК 09.30 - 13.00, 14.00 - 17.30

МАНДЗЮК Олександр Іванович, заступник начальника відділу П'ЯТНИЦЯ 09.30 - 13.00, 14.00 - 17.30

ОЛЕКСЮК Олександр Іванович, заступник начальника відділу ВІВТОРОК 09.30

- 13.00, 14.00 - 17.30

Керівним складом Садгирського відділу державної виконавчої служби Чернівецького міського управління юстиції за адресою: 58000, м. Чернівці, вул. Заводська, 12:

КАРПЮК Юрій Миколайович, начальник відділу ПОНЕДІЛОК 09.30 - 13.00,
14.00 - 17.30

СМОТР Дмитро Олександрович, заступник начальника відділу ЧЕТВЕР 09.30 - 13.00, 14.00 - 17.30

Взагалі особистий прийом громадян є важливою ділянкою роботи органів державної влади, органів місцевого самоврядування та посадових і службових осіб цих органів, засобом отримання інформації про недоліки в роботі цих органів, однією з форм зміцнення і розширення зв'язків із широкими верствами населення, дієвим засобом у розвитку правової держави в Україні.

статистика, факти, події

Визначено переможців регіонального туру конкурсу «Найкращий читач України - 2014»

За повідомленням управління культури обласної державної адміністрації, в Чернівецькій обласній бібліотеці для дітей відбувся III регіональний тур Всеукраїнського конкурсу «Найкращий читач України - 2014», участь в якому взяли учні 6,7,8 класів – переможці районних та міських конкурсів.

Члени журі відзначили творчий підхід, креативність, ерудованість учасників конкурсу та визначили його переможців. Ними стали Максимюк Віталій, Чернокожа Влада та Воловідник Каріна – вони заохочені поїздкою до Львова на фестиваль «Книгоманія», організований громадською організацією «Форум видавців». Також всім учасникам обласного конкурсу подарували комплекти книг від генерального спонсора Всеукраїнського конкурсу - видавничого дому «Букрек» .

Молодь на державній службі

В Центрі підвищення кваліфікації проходили навчання державні службовці, що працюють до 1 року. Редакція «Буковинського вісника» запропонувала відповісти на декілька питань, що пов'язані з їх професійною діяльністю. Пропонуємо Вашій увазі запропоновані їм запитання та відповіді на них.

1. Якою у Вас була мотивація піти на державну службу?
2. Які труднощі виникають у вас, як у молодого державного службовця?
3. Чого Вам не вистачає для більш ефективної роботи?
4. Що, на Вашу думку, потрібно змінити у системі державного управління?

Жалковська Оксана, управління освіти Чернівецької міської ради, бухгалтер – відділ по нарахуванню заробітної плати

1. Ще коли ходила до школи, дуже подобалась робота пов'язана з документами та людьми. У мене була поставлена така мета – у майбутньому стати саме бухгалтером. Мені подобається спілкуватися з людьми, допомагати їм, давати корисні поради. А саме головне – вислухати їх та робити все для того, щоб їх проблема була вирішена. Потрібно пам'ятати, що ми працюємо на благо людей.
2. Наприклад, коли наш відділ нарахував зарплату педагогам, дали заявку у фінансове управління на одержання авансу 10 числа, виплата мала бути 16 числа, працівники на 25 число ще не одержали коштів і прийшли скаржитись і весь свій гнів виливали на бухгалтерію. Тому дуже важко їм пояснити, що це не наша вина. Дуже хочеться щоб у нас була стабільність, своєчасна виплати зарплати, щоб влада працювала на користь громадян. На сьогодні влада є в такому стані, що й за владу її ніхто не вважає. А так немає бути. Влада має бути відкритою, прозорою і доступною для людей.
3. Досконале програмне забезпечення
4. Починати потрібно з себе. Якщо ми змінимось самі і змінимо щось навколо

себе, тоді зміниться і наша країна. Повинна бути дисципліна, повага до старших людей, потрібно виховувати своїх дітей, щоб вони були культурні, виховані. Потрібно робити маленькі справи, але з радістю, любов'ю, простотою. Потрібно поважати один одного, любити своє місто! Проблема нашої України в тому, що ми перестали поважати і любити один одного. А саме проблема безгрошів'я і призводить до таких наслідків. Дуже хочеться, щоб рівень наших людей значно підвищився. Але поки не буде вибудована чітка система державного управління, доти не буде і реформ у системі державного управління.

Чеботар Віталій, головний спеціаліст відділу з питань залучення інвестицій, розвитку підприємницької діяльності та регуляторної політики управління економіки та розвитку інфраструктури Новоселицької районної державної адміністрації

1. Професія, стабільність, перспектива
2. Труднощі не виникають
3. Відповідної комп'ютерної техніки, канцелярських товарів
4. Заміна працівників пенсійного віку на більш молодий персонал, підвищення заробітної плати державним службовцям

Кусяк Марія, спеціаліст II категорії відділу грошових виплат і компенсацій Путильської РДА

1. Метою мого поступлення на держслужбу було затвердження диплому та набуття стажу роботи для роботи в органах державної влади
2. Умови праці не відповідають загальним вимогам трудової діяльності, тобто забезпечення технічним обладнанням, придбання канцтоварів та оформлення інтер'єру, тобто все, що забезпечує ефективну діяльність
3. Не вистачає часу для інформації, що надходить з усього світу, яка стосується державної служби. Оформлення та організація інтер'єрів на робочих місцях. Досвіду роботи, що

призупиняє діяльність

4. В системі державного управління перш за все потрібно змінити керівників, звільнити працівників які займаються корупцією та пенсіонерів за віком

Козьми Ірина, провідний спеціаліст відділу з питань компенсацій, пільг та побутової роботи з контингентом управління праці та соціального захисту населення Першотравневої в м. Чернівці ради

1. Бажання бути корисною в суспільстві
2. Заробітня плата державному службовцю не відповідає об'єму роботи та повноваженням, це єдине що хотілося б покращити
3. Ресурсів для повної роботи (папір, конверти і т.д.)
4. Підхід до заохочення працівника. Повага не тільки з боку службовця до людей, а й людей до службовців. А в загальному піднімати економіку, відтворювати підприємства, створювати нові робочі місця

Андрущак Яна, завідувач сектору прийому громадян відділу адресних соціальних допомог, Кіцманська РДА

1. Престижність посади, установи. Можливість допомагати суспільству.
2. Брак часу для вивчення матеріалів, законів необхідних для роботи, оскільки потрібно було зразу включатись в роботу з навантаженням як і в інших співробітників
3. Технічно-матеріальне забезпечення, забезпечення канцтоварами. Наше УПСЗН розділене на 2 приміщення, які знаходяться віддалено одне від одного, це дуже уповільнює та ускладнює роботу, особливо підписання документації, тобто потрібне одне приміщення для управління, матеріальна мотивація
4. Додаткові робочі місця (оскільки у нашому відділі скоротили 3 робочі місця, а роботи ж не поменшало). Рівномірність розподілу праці та обов'язків між працівниками, відділами, секторами.

Рокочук Ганна, головний спеціаліст відділу

культури Хотинської РДА

1. Престижність, стабільність, реалізація своїх кваліфікаційних навиків, взаємозв'язок з людьми, наявність вакансій, можливість освоєння нової сфери діяльності, «можливість» брати участь у створенні соціально-економічних програм, «сприяти» розвитку різних сфер діяльності та «вдосконаленню» рівня життя населення

2. Низький рівень заробітної плати, погане соціальне забезпечення, сукупність різних сфер діяльності в одній посаді, поганий взаємозв'язок з іншими структурними підрозділами районної адміністрації або з органами місцевого самоврядування

3. Практики роботи державним службовцем. Знань деяких нормативно-правових актів, погане матеріально-технічне забезпечення, не дотримання громадянами графіку прийому громадян, розміщення відділу в окремому приміщенні з адміністрацією, що впливає на мобільність, ефективність виконання доручень

4. Посилити контроль за виконанням державного управління, контроль за протидією та запобіганню корупції, можливість людей впливати на рішення влади, взаємозв'язок на всіх рівнях населення та органів державної влади чи органів місцевого самоврядування, прозорість діяльності державної влади, якісний підбір кадрів та надання підвищення кваліфікації, вдосконалення матеріально-технічного забезпечення, підвищення заробітної плати держслужбовцям та рівня їх життя

Воєвідко Олеся, головний спеціаліст юридичного відділу апарату РДА

1. Державна служба для молодого юриста – величезний досвід. Тому що в юридичному відділі державного органу стикаєшся з різними питаннями в різних сферах діяльності. А ще, тому що приватні фірми, компанії юристів без досвіду роботи та жінок не беруть

2. Працівники старшого віку не рахуються з думкою молодого і недосвідченого. Але немає труднощів, які не можна подолати!

3. Впевненості в майбутньому, в кар'єрному рості
4. Участь громадськості у владних рішеннях у вигляді, наприклад, соціальних опитань. Усунути від державної служби людей схильних до корупційної діяльності. **Обов'язково!**

Попович Микола, головний спеціаліст відділу організаційного забезпечення та внутрішньої політики апарату Заставнівської РДА

1. Можливість кар'єрного зростання, особистого внеску в розвиток державного

управління. Набуття досвіду та практики адміністративної роботи.

2. –
3. Не вистачає наявної матеріально-технічної бази
4. Вдосконалення методів взаємодії влади і громадян шляхом удосконалення електронного урядування. В міру можливостей забезпечити такий режим роботи, де можна було б уникати дублювання однієї і тої ж самої інформації, а також замінити носії передачі інформації з паперових на електронні.

статистика, факти, події

Роман Ванзуряк взяв участь в представленні нового прокурора Чернівецької області

31 березня, заступник Генерального прокурора України Микола Банчук представив нового прокурора Чернівецької області Павла Ванзуряка. В урочистостях взяли участь керівник крайової виконавчої влади Роман Ванзуряк та голова обласної ради Михайло Гайничеру, представники судової гілки влади та правоохоронних органів Буковини.

«Я впевнений, що прокуратура діятиме відповідно до чинного законодавства і забезпечуватиме ефективний захист прав громадян, не допускати будь-яких проявів сепаратизму, а буковинці відчують позитивні зміни вже сьогодні», - наголосив Микола Банчук.

«У цей скрутний час керівництво держави, у тому числі й області, приступає до виконання своїх обов'язків і буде вживати ви-

черпних заходів щодо послідовної боротьби з корупцією, - зазначив Роман Ванзуряк. - На прокуратуру області покладається завдання координувати роботу усіх правоохоронних органів краю і я впевнений, що спільні зусилля дозволять забезпечити наведення порядку в області». Також керівник крайової влади наголосив на важливості ефективної роботи всіх силових структур Буковини задля відновлення довіри громадян та забезпечення захисту їх законних прав та усунення негативних наслідків кризи.

Виступаючи перед колегами новопризначений прокурор області Павло Ванзуряк відзначив, що попереду багато роботи і прокуратурою Буковини вживатимуться усі невідкладні заходи для підтримки миру та злагоди в краї, боротьби з правопорушеннями, корупцією.

прес-служба ОДА

Юрій МАРКО,

начальник відділу культури Хотинської РДА

Хотинщина туристична. Здобутки 2013 року

Протягом 2013 року відділом культури районної державної адміністрації разом з структурними підрозділами відділу було проведено багато заходів щодо покращення розвитку туристичної галузі в районі.

Реалізовано проект «Бібліотека і туризм». Метою проекту є розвиток туризму в регіоні, створення привабливого іміджу регіональних визначних пам'яток історії та архітектури, сприяння соціальному і культурному розвитку краю, залученню нових інвестицій у регіон, патріотичному вихованню громади, підтримці місцевого малого бізнесу, створенню нових робочих місць. В рамках проекту діяла програма «Хотинщина. Сторінки історії. Визначні постаті», що передбачала видання та розміщення на сторінці «Інформаційні ресурси» сайту центральної бібліотеки повнотекстових видань краєзнавчого характеру (книг, буклетів, листівок, відеороликів), он-лайн експозицій, віртуальних виставок, проведення Інтернет-конференцій, Інтернет-зустрічей, днів краєзнавства, літературно-мистецьких вечорів, участь у фестивалях та інших заходах, що проводяться в районі, і про які можна дізнатись на сторінці «Новини», а потім – «Хотин у дзеркалі дат», «Виставкова зала», «Фестивалі в Хотині», «Хотинщина туристична».

Під час проведення Міжнародних фестивалів «Середньовічний Хотин», «Бессарабський колорит» та «Узвар на Тірасі» для

користувачів та гостей нашого міста центральна бібліотека надавала можливість безкоштовного доступу до мережі Інтернет з використанням технологій WI-FI, спілкування з використанням веб-камер, користування універсальним карт-рідером. Для жителів міста, які з різних причин не змогли потрапити на фестиваль, влаштовувались перегляди он-лайн трансляцій перебігу подій на фестивалі на великому екрані.

На сторінці «Хотинщина туристична» можна переглянути фільми про Хотин на українській, англійській, російській, румунській, польській мовах, а також враження про Хотин та Хотинську фортецю пересічної туристки-американки.

Активна робота проводилася також під час третього етапу загальноукраїнської акції «7 чудес України: замки, фортеці, палаци». Переможцями стали Хотинська фортеця, Митрополичий палац у м. Чернівці та Кам'янець-Подільська фортеця, що дало можливість меріям цих трьох міст-сусідів створити Подільсько-Буковинський туристичний кластер, який в 2013 році брав участь у Всесвітній туристичній виставці в Берліні.

22 травня 2013 року відділ культури районної державної адміністрації брав участь у Інтернет-конференції «7 чудес України», яку проводила Кам'янець-Подільська міська центральна бібліотека. На Інтернет-зв'язку були: Кам'янець-Подільська міська центральна бібліотека з темою «Національний історико-архітектурний заповідник «Кам'янець»; Публічна бібліотека ім. Лесі Українки м. Київ з темами «Киево-Печерська лавра – найбільший монастир України» та «Софіївський собор – пам'ятник ЮНЕСКО»; Уманська центральна бібліотека з темою «Національний дендрологічний парк «Софіївка» - шедевр світового садово-паркового мистецтва»; Севастопольська центральна міська бібліотека ім. Л.Н.Толстого з темою «Унікальний заповідник «Херсонес Таврійський»; Хотинська ЦБС з темою «Державний історико-архітектурний заповідник «Хотинська фортеця»; Запорізька обласна універсальна наукова бібліотека ім. А.М.Горького з темою «Національний заповідник-острів «Хортиця».

Протягом 2013 року проводилась активно і рекламна діяльність через засоби масової інформації, виготовлення та розповсюдження власних листівок, плакатів, брошур

та ін.:

- на Міжрегіональному Ярмарку «Бібліотечні інновації для громад: створюємо майбутнє», який відбувся 9 липня у м. Львові;
- відділом культури районної державної адміністрації організовано виставки майстрів народного мистецтва та участь в ІХ Буковинському туристичному ярмарку Державного історико-архітектурного заповідника «Хотинська фортеця». ДІАЗ «Хотинська фортеця» представляв рекламну продукцію про рекреаційно-туристичний потенціал Хотинського району: історико-архітектурний туристичний об'єкт Хотинська фортеця. Виставка майстрів народного мистецтва організована за допомогою Хотинської художньої школи (директор школи О. Піхут): були представлені вироби з кераміки, різьби по дереву, гобелени, вишивка, картини місцевих художників;
- делегація від Хотинського району приймала участь в проведенні обласного свята виходу на полонину «Полонинська ватра», де були представлені виставки майстрів народного мистецтва (вироби з кераміки, різьби по дереву, гобелени, вишивка, картини місцевих художників) та сільськогосподарська продукція Хотинського району;
- в 2013 році Хотинський район приймав участь в Міжнародному фольклорному фестивалі «Буковинські зустрічі» і був представлений за рахунок фольклорного колективу районного Будинку народної творчості та дозвілля «Бессараб'яни» ;

- в рамках проведення Дня міста, за рахунок міського бюджету, відбулися заходи Міжнародного військово-історичного фестивалю «Хотинська твердь»: виставка робіт

викладачів та учнів художньої школи; конкурсна програма за участі учнів музичної школи; виступ академічного камерного оркестру Хмельницької обласної філармонії; заходи в Центральній бібліотеці «Хотин - місто слави і любові»; презентація народних звичаїв і традицій сіл Хотинщини; виступ заслуженого академічного Буковинського ансамблю пісні і танцю Чернівецької обласної філармонії.

Також відділом культури районної державної адміністрації було досліджено наявні туристично-рекреаційні ресурси в Хотинському районі і на основі них створено наступні туристичні маршрути:

- оглядова екскурсія по м.Хотин (тривалість – 4,5 год., протяжність – 2,5 км). Пішохідний екскурсійний маршрут: Державний історико-архітектурний заповідник «Хотинська фортеця» – Церква Покрови – Меморіальний комплекс – Театр (Будинок дітей та учнівської молоді) – Міська управа – Палац Шабельмана – Банк – Адміністративний будинок – Вілла – Пам'ятник Хотинським повстанцям 1919 року.

- історичний екскурсійний маршрут по Хотинському районі (тривалість – 5 год., протяжність – 49 км). Комбінований екскурсійний маршрут (пішохідний, автобусний): Державний історико-архітектурний заповідник «Хотинська фортеця», місце Хотинської битви 1621 – Троянів вал – Меморіальний комплекс – Могили радянських воїнів та активістів, які загинули під час політичного протистояння – Пам'ятник Хотинським комсомольцям-підпільникам – Пам'ятник Хотинським повстанцям 1919 року – Військове кладовище – Меморіальний ком-

плекс на полі Ставчанської битви 1739 року – Хотин.

- паломницький (релігійний) маршрут по Хотинському районі (тривалість – 3 дн./2 нч., протяжність – 100 км). Паломницький автобусний туристичний маршрут: Хотин (Свято-Миколаївська церква, Церква Олександра Невського, Церква Покрови) – Рухотин (Комплекс споруд церкви та дзвіниці Успіння Пресвятої Богородиці) – Колінківці (монастир Св. Рівноапостольного князя Володимира) – Хотин.

- історично-архітектурний екскурсійний маршрут по Чернівецькій, Хмельницькій та Тернопільській областях (тривалість – 2 дн./1нч. протяжність – 80 км). Автобусний екскурсійний маршрут: Державний історико-архітектурний заповідник «Хотинська фортеця» (Чернівецька обл.) – фортеця в с. Окопах (Тернопільська обл.) – замок у с. Жванець (Хмельницька обл.) – Кам'янець-Подільська фортеця (Хмельницька обл.) – Хотин.

Державним історико-архітектурним заповідником „Хотинська фортеця” протягом 2013 року здійснювалися заходи щодо організації екскурсійної роботи серед дітей, підлітків і молоді. Кількість відвідувачів за 2013 рік становить 80 тис. чол. Щорічно, 27 вересня з нагоди святкування Дня туризму забезпечено безкоштовний вхід на територію заповідника туристичним групам учнівської і студентської молоді та пенсіонерам. На автомобільному шляху, який проходить через місто та основному туристичному маршруті, який веде до Хотинської фортеці встановлені дорожні вказівники проїзду до замку.

Розвивається «зелений» туризм. Протягом 2013 року на базі районної центральної бібліотеки відділом культури двічі проводилися навчальні семінари для власників приватних садиб. Забезпечено постійну консультативно-інформаційну підтримку власникам приватних садиб, створено базу даних приватних садиб району, що надають послуги з обслуговування відпочиваючих. На даний момент, таких є: 1 – в с. Клішківці, 1 – в с. Грозинці, 1 – в с. Гринячка, 2 – в с. Гордівці, 4 – в с. Рашків.

Світлана Олексійчук,

головний спеціаліст відділу у справах сім'ї та молоді Чернівецької міської ради

Стан впровадження ґендерної рівності в Чернівецькій міській раді

Жінки складають половину населення Землі, виконують 2/3 всієї роботи, отримують 1/10 частину від світового доходу та володіють менш ніж 1/100 всієї нерухомості [1]. Згадана теза з доповіді ООН, підготовленої у 1996 році, наочно ілюструє гостроту питання про фактичну нерівність прав і можливостей жінок та чоловіків, - питання, досить актуального практично для всіх країн світу, в тому числі й для України.

Проаналізувавши теорію ґендеру в історичній ретроспективі, ми усвідомлюємо, що поділ на статі, жіночі та чоловічі ролі існували з початку людства. Цілком зрозуміло, що жіночі та чоловічі ролі залежать від багатьох соціально-культурних умов і змінюються від культури до культури, уявлення про мужність-жіночність є неоднаковим для різних епох, в різних економічних і соціальних умовах, національних прошарках населення, культурних традиціях.

Ґендерну рівність декларують та впроваджують усі високо розвинуті країни. Цілком зрозуміло, що кожна держава обирає свій шлях забезпечення паритету між статями, проте однозначним та незаперечним є той факт, що ґендерна рівність є обов'язковою ознакою демократії для всіх країн, які прагнуть до інтеграції в могутні світові спільноти.

Україна також робить перші кроки

в становленні ґендерної політики. До системи нормативно-правового забезпечення у сфері реалізації ґендерної політики належать конституційне, ґендерно-правове та міжнародно-правове регулювання. Найважливіші ґендерно-паритетні принципи і ґендерні права громадян відображені в основних положеннях законів, постанов і розпоряджень уряду, указів і розпоряджень Президента України, міжнародних нормативно-правових документах, ратифікованих Україною, зокрема у Цілях Декларації. Загалом нормативно-правові акти України не містять дискримінаційних норм і обмежень, які стосуються участі жінок і чоловіків у політичній чи громадській діяльності. Проте, окрім декларативності більшості положень, у чинному законодавстві відсутні санкції за порушення ґендерного законодавства, перелік спеціальних ґендерних механізмів і процедури їх впровадження, належна юридикація принципу процесуальності захисту прав дискримінаційної особи тощо. Проблемним також є те, що чинне законодавство спрямоване більше на турботу про жінку, аніж на створення належних умов для обох статей.

Вивчивши ситуацію щодо впровадження ґендеру «де юре» та «де факто», можна прослідкувати наступну закономірність: існує «юридичне поле», хоча й потребує

змін та вдосконалення, на достатньо високому рівні декларативно забезпечує всі умови для становлення паритетності. Щодо практичної реалізації законодавчих та підзаконних актів, то ситуація тут набагато складніша та неоднозначна. Так, поки що не вдалося подолати 30% «планку» складу жінок в депутатському корпусі ВРУ. Україна взяла на себе обов'язок виконати це завдання до 2015 року. Хочеться вірити, що ця цифра буде мати реальне підґрунтя і стене не просто одним із невиконаних показників. Вивчивши ситуацію щодо впровадження гендеру «де юре» та «де факто», можна прослідкувати наступну закономірність: існує «юридичне поле», хоча й потребує змін та вдосконалення, на достатньо високому рівні декларативно забезпечує всі умови для становлення паритетності. Щодо практичної реалізації законодавчих та підзаконних актів, то ситуація тут набагато складніша та неоднозначна. Так, поки що не вдалося подолати 30% «планку» складу жінок в депутатському корпусі ВРУ. Україна взяла на себе обов'язок виконати це завдання до 2015 року. Хочеться вірити, що ця цифра буде мати реальне підґрунтя і стене не просто одним із невиконаних показників.

Спостерігається цікава тенденція, яка може пояснити невисокий рівень долучення український жінок до вищих органів влади, в тому числі й політичних, яка пояснюється переважно тим, що сьогодні політика і великий бізнес в Україні мають взаємну конвертованість. Жінки у світі досить широко представлені і в малому, і в середньому бізнесі. У великому їх практично немає. А велика політика в Україні – це той самий великий бізнес. Існують диспропорції у представництві жінок і чоловіків серед державних службовців [2. 44].

Показником гендерної зрілості слугує представництво жінок в місцевих органах державної влади. Слід відзначити, що до 2005 року жодна жінка не була призначена на посаду голови облдержадміністрації. Потім жінки обіймали високі посади в Дніпропетровській, Київській та Сумській областях. В Україні залишається актуальною наступна ситуація: на рівні сільських та селищних рад представ-

ництво жінок перевищує половину (50,3% та 46,6 % відповідно). Проте чим вищий рівень, тим менше там представлено жінок. Так в обласних радах їх лише 10,9%. Вище ешелони виконавчої влади України мають «чоловіче» обличчя. Статистичні дані свідчать про те, що в державних органах влади працює 75% жінок та 25% чоловіків. Проте на посадах нижчої категорії держслужбовців працюють в основному жінки [3].

Щодо ситуації із представництвом жінок в органах місцевого самоврядування, спробуємо проілюструвати її на прикладі Чернівецької міської ради та районних в місті Чернівці радах.

Так, здійснивши аналіз кадрового складу Чернівецької міської ради в гендерному розрізі ми отримали такі дані:

Всього в Чернівецькій міській раді станом на 31 січня 2014 року, працює 323 особи. З них:

- 210 жінок;
- 113 чоловіків.

Всього на керівних посадах працює 125 осіб. З них 82 жінки та 43 чоловіки. Отже, можна зробити висновок, що в Чернівецькій міській раді участь жінок у суспільно-політичному житті представлена досить на високому рівні.

Проаналізувавши склад депутатського корпусу Чернівецької міської ради в гендерному розрізі, ми отримали наступні показники.

Загальна кількість депутатів Чернівецької міської ради VI скликання дорівнює 60 особам. З них, 10 – жінок, 50 чоловіків. У відсотковому співвідношенні відповідно – 16% жінок, 84% чоловіків. Депутати працюють у семи комісіях, з них - всі головуєчі чоловіки. Депутати Чернівецької міської ради V скликання були представлені в наступному складі: всього – 59 депутатів, з них: 9 жінок, 50 чоловіків. У відсотковому співвідношенні – 15% жінок, 85% чоловіків[4].

Спробуємо проаналізувати склад депутатського корпусу районних рад.

Шевченківська районна рада

Всього 48 депутатів: 9 жінок, 39 чоловіків. У відсотковому співвідношенні – 19% жінок,

81% - чоловіків. Із 7 комісій в 5 головують чоловіки, в 2 жінки.

Першотравнева районна рада

Всього 25 депутатів. 12 жінок, 13 чоловіків
У відсотковому співвідношенні – 48% -жінок, 52% чоловіків
5 комісій: 4 очолюють чоловіки, 1 – жінка

Садгирська районна рада

Всього – 19 депутатів, з них: 6 жінок та 13 чоловіків
У відсотковому співвідношенні - 31% жінок, 69% чоловіків.
Діють 7 комісій, в 6 головують чоловіки, в одній жінка.

Звичайно, до 30% позначки представництва жінок серед депутатів місцевих рад ще досить далеко, але перші впевнені кроки в напрямку тендерної симетрії в місті Чернівці вже зроблено.

Чернівецька міська рада не стоїть осторонь гендерних перетворень в країні. Відділ у справах сім'ї та молоді Чернівецької міської ради Відповідно до Положення «Про відділ у справах сім'ї та молоді Чернівецької міської ради» затвердженого рішенням 10 сесії VI скликання Чернівецької міської ради від 28.07.2011 року № 234, (далі – відділ) уповноважений за реалізацію заходів спрямованих на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків. Працівниками відділу здійснено ряд заходів, метою яких є подолання тендерного дисбалансу та привернення уваги громадськості до реалізації прав жінок та чоловіків.

Так, 11 років поспіль спільно із жіночим клубом «Успішна Чернівчанка» відділ організовує міський конкурс «Успішна пані». Кожного року кращі жінки міста презентують свої досягнення та таланти в різних галузях життя міста.

Щороку в приміщенні Літнього театру Центрального парку культури та відпочинку ім. Т. Шевченка відбувається міський благодійний фестиваль дитячої творчості та талантів «Промінь надії». Учасники – 20 вихованців Комунальної обласної багатопрофільної загальноосвітньої школи-інтернату «Багатопрофільний лицей для обдарованих дітей» та 20 учасниць міського

жіночого клубу «Успішна Чернівчанка». Захід приурочується Міжнародному Дню Матері, який традиційно відзначається у другу неділю травня та Дню сім'ї. Кошти, зібрані за реалізацію благодійних квитків перераховуються на накопичувальні рахунках учасників фестивалю (по 1 тисячі гривень кожній дитині).

З метою усунення гендерного дисбалансу щорічно проводиться конкурс для молодих сімей, які вражають своєю оригінальністю та талантами.

Для надання підтримки багатодітним сім'ям області ведеться робота щодо присвоєння почесного звання України «мати-героїня». Впродовж 2008 - 2013 років за клопотанням Чернівецької міської ради почесне звання України «Мати-героїня» присвоєно 337 багатодітним матерям (2008 р. – 2, 2009 р. – 18, 2010 р. – 23, 2011 р. – 105, 2012 – 154, 2013 - 35).

У багатьох школах міста і області започатковані гендерні факультативи із використанням підручника «Ми – різні. Ми – рівні. Основи формування гендерної культури школярів», який був поширений в усіх школах міста. Наявність якісного навчального матеріалу дозволяє проводити факультативи на відповідному рівні.

З метою сприяння участі студентської молоді Чернівців у формуванні та реалізації державної молодіжної політики, активізації її громадської активності, налагодження конструктивної та ефективної взаємодії між студентами і та органами місцевого самоврядування, при відділі у справах сім'ї та молоді з 2004 року функціонує Чернівецький міський студентський парламент. Студентський парламент має стати прикладом для всіх, бо з 27 депутатів 10 дівчат та 17 хлопців.

Незважаючи на значні досягнення, потрібно здійснити ряд дієвих кроків, щоб вирішити численні існуючі перешкоди на шляху утвердження гендерної рівності. Так, ще не визначилася чітка тенденція пріоритетів традиційних сучасних цінностей, у свідомості молоді не сформувалися певні гендерні ідеали, оскільки в цілому в суспільстві функціонують протилежні напрямки, незважаючи на

трансформацію і модернізацію суспільства, радикальні гендерні ідеали не знаходять реалізації в реальній практиці.

Сьогодні жінки-політики, як і жіноцтво узагалі хочуть зламати стереотипи українського суспільства щодо ролі жінки у

ньому. Перш за все, розпочинати процес становлення справжньої гендерно-збалансованої участі жінок у формуванні політики потрібно із роботи на місцях, в кожному маленькому селі та великих містах нашої держави.

Список використаних джерел

1. Діяльність ООН щодо гендерної рівності. [Електронний ресурс.] Режим доступу: http://papers.univ.kiev.ua/mizhnarodni_vidnosyny/articles/UN_activity_in_gender_equality_16090.pdf.
2. Інтеграція гендеру в національні державні програми. Програма розвитку ООН в Україні. Програма рівних можливостей ПРООН. Київ 2006. с. 44.
3. Громадський простір. Права жінок: Кризь терни до політики. - [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.civicua.org/library/view.html?topic=1563121>.
4. Матеріали Чернівецької міської ради від 31.01.2014.

статистика, факти, події

Чернівецька облдержадміністрація звернулася до прем'єр-міністра України про відміну оподаткування акцизним податком операцій щодо переобладнання ввезеного на митну територію України транспортного засобу

28 березня, в обласній державній адміністрації відбулися громадські слухання щодо пошуку шляхів подолання негативних наслідків реалізації законів, що регулюють питання ввозу транспортних засобів на митну територію України. У ході обговорення і представники громадськості, і відповідних органів влади відзначали негативний вплив податку з переобладнання ввезених на митну територію транспортних засобів та податку за утилізацію знятих з експлуатації автомобілів як на покупців, підприємців-імпортерів та автотрейдерів, так і на стан наповнення бюджету.

За їхніми словами, збільшення податкового навантаження зменшує ділову активність та надходження до бюджетів усіх рівнів. Йшлося про те, що незначні податки дають змогу розвиватися підприємцю та своєчасно оновлювати транспортний парк, що дає більш значні прибутки, ніж отримання державою податку при ввезенні автівок. Таким чином, потрібно, навпаки, зменшити податки при розмитненні автівок, що дасть змогу всім пов'язаним з цими галузями розвиватися та збільшить надходження до державного бюджету.

Проінформовано, що Чернівецька обласна державна адміністрація звернулася до Прем'єр-міністра України Арсенія Яценюка з пропозицією доручити профільним міністерствам і відомствам підготувати законопроекти щодо внесення змін до Податкового кодексу України, а саме щодо відміни сплати податку за утилізацію знятих з експлуатації транспортних засобів та акцизного податку з переобладнання ввезених на митну територію транспортних засобів.

прес-служба ОДА

Про роботу землевпорядника розповідає Микола Васильович Аксентій

В Чернівецькому регіональному центрі перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ та організацій з 03 по 14 лютого 2014 року підвищують кваліфікацію землевпорядники сільських рад. Про свою роботу, проблеми та позитивні моменти розповів нам **Микола Васильович Аксентій**, землевпорядник Тисовецької сільської ради Сторожинецького району

- Скажіть, а в чому полягає Ваша професія?

- Моя робота полягає в тому, що я веду облік земель за землекористувачами та власниками земель, і саме основне, використання землі за цільовим призначенням та ще дуже багато обов'язків, які передбачені в штаті сільської ради. Це так, в основному. А взагалі я працюю на цій роботі з 1991 року.

- А чим Ви керувалися, коли обирали професію?

- Ой, що найперше, якщо чесно, це те що недалеко від хати (сміється), нетреба далеко їздити. Та й на той час треба було десь робити, тут підвернулося місце, ось і працюю вже більше 20 років.

- Ось наприклад, кожна професія має свої переваги та недоліки, у Вашій є такі?

- Само собою. Як кожна професія, так і ця. Землевпорядник, як професія, за цей період що я проробив – 22 роки, вона і змінювалася, і вимоги до професії змінювалися, законодавство змінювалося земельне. А визначити якісь переваги? Ну землевпорядник це робоча професія, томі визначити якісь значні переваги або недоліки не можу, все вирізняється в деталях.

- Зрозуміло. А як Ви вважаєте, чи належним чином відбувається охорона земель? Це ж також відноситься до Вашої компетенції?

- Ясно, що належним чином це відбуватися не може. Для цього має бути фінансування. Я можу відверто сказати, якщо на даний час у нас є пайові землі які використовуються нераціонально, не всі свідоцтва права власності (раніше державні акти – прим.) не видані на руки. За останній рік взагалі припинилася видача цих документів, так як не визначений сам процес їх виготовлення. На сьогоднішній день люди які ще не виготовили свідоцтво не можуть користуватися землею, так як з Києва ніяк не поступить роз'яснення процедури їх виготовлення.

- А що б Ви запропонували б змінити, щоб покращити всю цю роботу?

- Змінити? Я б запропонував спростити цю систему виготовлення цих свідоцтв (актів). Вона настільки ускладнилася на даний момент, якщо років 20 назад можна було за тиждень виготовити документ на землю, то на сьогоднішній день це не вдається декому і за два-три роки – люди ходять інстанціями, не розуміють процесу. Все так ускладнилося, що менше ніж за пів року виготовити це свідоцтво права власності майже нереально. Якщо сесія сільської ради надає дозвіл на виготовлення документації, то у людей є три місяці, щоб зібрати всі погодження. Якщо це не вдалося за три місяці, то наступна сесія сільської ради буде не через три місяці, а через пів року. То Ви можете собі уявити скільки відкладається виготовлення цього документа. Потім має

бути затвердження, якщо там є якісь нюанси – то люди мусять виправляти, бігати по інстанціях. Взагалі, люди сьогодні дуже багато бігають, набагато більше ніж років назад, щоб виготовити цей документ.

- Ясно, а от що Вам найбільше подобається у робочому процесі?

- Якщо виділити – це спілкування з людьми. На даний момент відчуваю собі потрібним людям. Виходячи на роботу і розуміючи яке безробіття у державі, а ти ще комусь потрібний – це вже чогось, та вартує(сміється) і вже на дужі є щось позитивне.

- І на завершення, можливо у Вас є якісь поради тим, хто збирається стати землевпорядником?

- Ой важко порадити. На таку зарплату молоді зараз прийти...Наприклад в мене оклад 1281 грн., а з них ще вирахування...Рятує те, що маю за вислугу років, якщо преміальні є то це вже якісь гроші...Ще й підсобне господарство(сміється)...То можна виживати. А так, мені було б важко молоді рекомендувати таку роботу...

- Але ж в аудиторії є досить багато молодих людей!

- Ну тоді можливо у них є якісь перспективи для росту(сміється). Ось я своїм дітям пропонував, правда вони, дивлячись на мою роботу, не захотіли піти по моїм стопам. Якщо збільшити фінансування та упростити роботу, тоді можливо б ця професія стала популярнішою.

статистика, факти, події

Рівень захворюваності на туберкульоз у Чернівецькій області один із найнищих в Україні

Як інформує департамент охорони здоров'я та цивільного захисту населення обласної державної адміністрації, епідеміологічна ситуація щодо захворюваності на туберкульоз в області щороку покращується і її рівень у 2013 році на Буковині становив 45,9 на 100 тис. жителів. При цьому загальноукраїнський показник торік становив 67,9 на 100 тис. населення.

Знижується також рівень смертності від туберкульозу, який у 2013 році склав 10,2 на

100 тис. населення, а загальноукраїнський показник майже на третину вищий – 14,3. Рівень захворюваності на туберкульоз у Чернівецькій області - один із найнищих в Україні.

Попри позитивну динаміку лікарі радять проводити профілактичні обстеження. Також, щоб захиститися від захворювання, потрібно вести здоровий спосіб життя, більше рухатися, збалансовано харчуватися, не перенапружуватися емоційно і обов'язково щороку проходити флюорографічне обстеження.

Зупинимо туберкульоз в Україні

Секретарі сільських рад розповіли про свою роботу та проблеми, з якими вони стикаються

В Чернівецькому регіональному центрі перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців проходило навчання секретарів сільських та селищних рад області. Редакція «Буковинського вісника» поцікавилась в них про проблеми, які найчастіше виникають в роботі та їхні думки щодо реформування місцевого самоврядування. Задавались такі питання:

1. Які труднощі виникають у Вас при роботі?
2. Чого не вистачає для більш ефективної роботи?
3. Що на Вашу думку потрібно змінити, щоб підвищити якість системи місцевого самоврядування?

Тоцька Ірина, керуючий справами виконавчого комітету Новоселицької міської ради

1. Іноді не вистачає часу для вивчення змін до законодавства. В цьому допомагають тематичні семінари, які проводяться регіональним центром, РДА, районними радами.
2. Проблеми фінансування. Навіть при наявності коштів територіальна громада немає можливості використати їх на свій розвиток, покращення якості життя мешканців відповідної території, тощо.
3. Вдосконалити законодавчу базу (на даний час має місце невідповідність Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» з іншими нормативними актами). Підвищити рівень матеріального забезпечення посадовців. Зацікавити молодь в отриманні освіти за напрямом «Державне управління та державна служба».

Кермач Олена, секретар Довгопільської сільської ради Путильського району

1. Не вистачає коштів на канцтовари, заправку картриджів, ремонт комп'ютерів. Немає в раді спеціаліста комп'ютерщика, який міг би допомогти розібратись з комп'ютером, спеціаліста-консультанта.
2. Потрібно збільшити заробітню плату.
3. Збільшення фінансування вирішило б багато проблем, правда розуміємо, що в сучасних реаліях це майже неможливо. Є надія на проведення реформи та надання місцевим органам влади більше повноважень.

Гриндей Світлана, секретар Брусницької сільської ради Кіцманського району

1. При роботі виникають інколи проблеми в комп'ютерній мережі: використання ресурсів інтернету, налаштування програм, тощо. Тому курси комп'ютерної грамотності для працівників рад різних рівнів мають бути обов'язковими.
2. Для більш ефективної роботи не вистачає юридичної бази при складанні рішень сесії та виконавчого комітету.
3. Для підвищення якості системи місцевого самоврядування необхідно змінити форму державного управління. Більше прав надати органам місцевого управління на місцях – сільським, селищним, міським радам (в рамках фінансування, податку, житлово-комунальному та розвитку інфраструктури, тощо)

Сорожан Наталія, секретар Лашківської сільської ради Кіцманського району

1. Потрібно більше юридичних консультацій. Відсутня посада діловода в сільській раді. Не працює оргтехніка, погане енергопостачання.
2. Потрібно більше уваги приділяти юридичній допомозі. Введення посади діловода в селищній раді.
3. Реформа управління місцевим самоврядуванням. Надати більше управлінських рішень органам місцевого самоврядування.

статистика, факти, події

Держслужбовці долучились до акції допомоги Збройним силам України

Держслужбовці обласної державної адміністрації долучились до всеукраїнської акції щодо збору коштів на матеріально-технічне забезпечення для Збройних Сил України. Зокрема, департамент економічного розвитку і торгівлі та департамент суспільних комунікацій облдержадміністрації перерахували 2100 гривень та 1650 гривень відповідно на реєстраційний рахунок Міністерства оборони України. Також працівники департаменту освіти і науки, молоді та спорту облдержадміністрації зробили внески на цей рахунок загальною сумою 2500 гривень, а

управління культури - 750 гривень.

Окрім цього, всі працівники апарату облдержадміністрації долучились до всеукраїнської акції та надали матеріальну допомогу на мобілізаційні завдання Збройних Сил України в розмірі від середньоденної заробітної плати і більше.

Олександр Масан,

доцент кафедри етнології, античної та середньовічної історії Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича, кандидат історичних наук

Феномен Антона Кохановського

В історії Чернівців навряд чи знайдеться інший діяч міського самоврядування, який зробив би для міста стільки корисних справ, як Антон (Антоні) Кохановський. Поляк за походженням, галичанин за народженням, він пов'язав свою долю з Буковиною та її столицею, залишивши в анналах чернівецької історії яскравий слід, а в пам'яті нащадків – глибоку шану і вдячність.

А. Кохановський народився 17 листопада 1817 року в Тернополі, де його батько був дрібним урядовцем. У пошуках кращого становища сім'я перебралася 1823 року до Чернівців. Тут юний Антоні навчався у гімназії, відтак у «філософічному закладі», який існував при ній і закінчення якого давало право вступу до вузу. Після завершення правничих студій у Львівському університеті він деякий час працював службовцем у Станіславі.

1850 року А. Кохановський перебрався до Чернівців, де став адвокатом. Близько 24 років свого життя віддав він адвокатури, завоювавши великий авторитет серед населення і колег, які обрали його 1868 року головою Буковинської палати адвокатів. До речі, адвокатська практика принесла А. Кохановському чималі статки, що дозволило йому придбати помістя у Ставчанах (нині Кіцманського р-ну). Конституційна доба, яка розпочалася в імперії Габсбургів 1861 року, відкрила перед активними людьми багато можливостей для

громадської діяльності. Цим скористався й А. Кохановський. 1864 року Чернівці одержали право автономного самоврядування, у зв'язку з чим відбулися вибори депутатів до першої міської ради. Серед них був й А. Кохановський, який відтак упродовж 42 років представляв інтереси чернівецьких виборців у міській раді.

Вже на початку депутатської діяльності А. Кохановський виявив непересічні організаторські та політичні здібності, особливо ж уміння спрямовувати роботу депутатів у конструктивне русло, примиряти різні фракції та групи в раді шляхом розумних компромісів. Не дивно, що після відмови бургомістра Я. фон Петровича балотуватися вдруге в 1866 році на цю посаду одностайно було обрано А. Кохановського. (Згідно з тодішнім австрійським законодавством про міське самоврядування, бургомістр, віце-бургомістр і четверо міських радників обиралися депутатами міської ради).

Крім того, в 1868 р. А. Кохановський здобув перемогу на виборах до Буковинського крайового сейму (ландтагу). Цей орган виконував приблизно такі самі функції, які нині виконує Чернівецька обласна рада. Організаторські та ораторські здібності А. Кохановського і тут вивели його на перші ролі. Упродовж 1871-1874 років він займав посаду віце-маршалка (заступника голови) сейму, залишаючись водночас бургомістром Чернівців.

Після смерті сеймового маршалка барона Е. фон Гормузакі 1874 року депутати обрали А. Кохановського маршалком крайового сейму. На цій посаді він перебував упродовж десяти років. Окрім того, з 1871 року він обирався ще й послом (депутатом) до Державної Ради (парламенту) Австрії. У питаннях внутрішньої політики А. Кохановський був близьким до табору централістів, хоча в окремих випадках солідаризувався з автономістами.

Виконання стількох відповідальних обов'язків змусило його цілком припинити адвокатську практику і зректися посади бургомістра Чернівців. Проте й у цей час А. Кохановський залишався депутатом міської ради, піклуючись на всіх рівнях про інтереси міста та його жителів. Для прикладу, і в Буковинському крайовому сеймі, і в Державній Раді він палко відстоював проект відкриття у Чернівцях університету, взявши активну участь у його заснуванні.

3 березня 1887 року, після смерті бургомістра В. фон Клімеша, депутати міської ради знову обрали посадником Чернівців А. Кохановського. Незважаючи на поважний вік, адже йому йшов уже 70-й рік, він з молодечим завзяттям взявся за здійснення сміливого, як на той час, плану розбудови комунального господарства. Місто не могло далі розвиватися без таких життєво важливих систем як водогін, каналізація, електростанція, електромережа тощо. На початку 90-х років міська рада оголосила цілий ряд конкурсів на відповідні проекти, і в порівняно стислі терміни в Чернівцях була збудована водогінна система, яка постачала жителів джерельною водою з Рогізни. Одночасно в дію вводиться і каналізація, у зв'язку з чим значно поліпшився санітарний стан будинків і вулиць.

Швидкими темпами було збудовано і введено в дію теплову електростанцію, яка розташовувалася по вул. Альта (нині Лесі Українки). 5 лютого 1896 р. на центральних вулицях уперше засяяло електричне світло, а 3 березня вже й у ратуші «була саля нарад вперше електрично освітлена. З тої нагоди зробили радники овацію своему бурмистрови», – писала про це газета «Буковина». Невдовзі у Чернівцях розпочалося прокладан-

ня трамвайної колії від Народного саду (парку ім. Т. Шевченка) до Залізничного двірця. 18 липня 1897 р. через місто проїхав перший трамвай.

Відтак міська рада на чолі з А. Кохановським вирішила покривати вулиці бруківкою, на що також були виділені значні кошти. Одне слово, на рубежі XIX-XX ст. Чернівці почали набувати того європейського вигляду, яким жителі міста пишаються і понині.

Справжнім вінцем діяльності А. Кохановського як бургомістра стало спорудження в 1904-1905 рр. нового міського театру на площі Єлизавети (Театральній). Збудований у рекордні терміни – лише за 15 місяців – цей храм муз за архітектурою та інтер'єрами не поступався кращим віденським театрам.

Будівництво будь-яких комунальних закладів і споруд було пов'язано із витратами значних бюджетних та кредитних коштів, тому в кожному випадку створювалися наглядові ради. На чолі їх завжди стояв особисто бургомістр А. Кохановський. Також за посадою він очолював Чернівецьку міську шкільну раду, яка наглядала за діяльністю комунальних шкіл.

Хоча справи міста і краю завжди за-

ймали чільне місце в діяльності А. Кохановського, він знаходив час і для участі в різних економічних, благодійних, мистецьких та інших товариствах. Для прикладу, він був членом-засновником Товариства плекання музичного мистецтва на Буковині, або Музичного товариства, яке очолював упродовж 1868-1874 рр. Бургомістр став одним із засновників і першим головою Чернівецького товариства притулку, створеного в 1887 р. Воно збирало кошти для утримання притулку для бездомних літніх чернівчан.

За своє довге життя чернівецький бургомістр одержав чимало цісарських нагород, а також два іноземні ордени – російський Св. Анни II ступеня та папський Св. Григорія із зіркою. Але, мабуть, найбільш гоноровими відзнаками його заслуг стало надання йому 1873 року шляхетства і 1898 року титулу барона, через що в офіційних документах він писався як Антон рицар Кохановський фон Ставчан, а потім як барон Кохановський фон Ставчан. Останній додаток походив від назви його маєтку в Ставчанах.

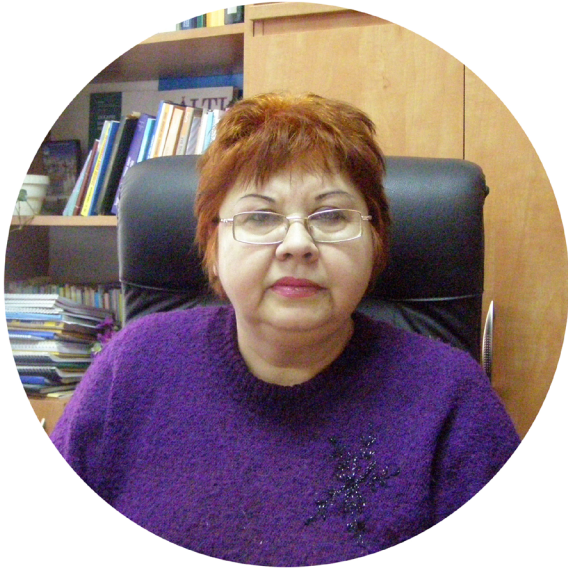
Виразом глибокої пошани з боку чернівецької громади було відзначення А. Кохановського дипломом почесного громадянина Чернівців (1889 рік). Коли ж у квітні 1905 року, з огляду на похилий вік, він звернувся до депутатів з проханням увільнити його від обов'язків бургомистра, міська рада одностайно ухвалила присвоїти А. Кохановському звання почесного президента Чернівців і назвати його іменем одну з центральних вулиць. (У радянський час називалася вул. М. Лермонтова, проте в 1992 р. їй було повернуто колишню назву – А. Кохановського). Востаннє він брав участь у засіданні міської ради 4 вересня 1906 р., за шість днів до кончини.

«Батько міста», якого кожен чернівчанин знав в обличчя, скінчив свій вік у

ніч на 10 вересня 1906 року. В Чернівцях було оголошено триденний траур, і на багатьох установах вивішено чорні прапори. В останню путь прах А. Кохановського проводжала велетенська процесія. Поховали його з почесними на Руському кладовищі в родинному склепі. (Цю споруду, яка нагадує дзвін, було реставровано в 1992 р. до 175-річчя від дня народження діяча).

А. Кохановський був справжнім сином XIX століття, який вірив у суспільний поступ і невтомно працював на громадській ниві, не «перевертаючи світ», а добиваючись мурашиною працею цілком очевидних і корисних результатів. Він домігся й собі великих статків, але ніколи не шкодував грошей та інших засобів на поміч убогим, сиротам, калікам. Під час жахливого голоду 1865-1866 рр. А. Кохановський наказав управителю маєтку у Ставчанах виловити всю рибу з численних ставків, привезти її в Чернівці і безкоштовно розподілити між голодуючими міщанами. Він постійно витрачав власні кошти й на прикрашання Чернівців парками, скверами, пам'ятниками. Досі на фасаді ратуші, на рівні третього поверху, можна побачити круглої форми годинника, подарованого бургомистром А. Кохановським місту в 1869 р., хоча на ратушній вежі вже був чотирибічний годинник з курантами. Але новий, виготовлений у Празі, мав ту особливість, що світився уночі.

Незабаром, 17 листопада 2017 року, виповнюється 200-ліття від дня народження видатного діяча історії Чернівців і Буковини другої половини XIX – початку XX ст. Слід сподіватися, що міська громада належно вшанує заслуги А. Кохановського перед містом і краєм, наприклад, спорудженням йому скромного пам'ятника на верхньому розі вулиць його імені та О. Кобилянської.

Нонна ТЕР-ВАРТАНЬЯНЦ,

викладач Буковинського фінансово-юридичного університету

Історичні аспекти виникнення та розвитку корупції

З того часу, як людина відчула себе Homo sapiens, тобто **людиною розумною**, вона постійно вдосконалює своє життя на свій розсуд і таким чином, як їй здається правильним. Люди завжди хотіли досягти мети, це нормальне бажання, що їх характеризує. Одне з цих бажань – жити краще. І для цього використовуються всі наявні можливості. Вже у первісних суспільствах ми бачимо, що людина докладає титанічних зусиль, захищаючи себе, свою власність. При цьому закликалися на допомогу боги, створювалися образи міфічних героїв, захисників і борців за справедливість. Із створенням класового суспільства, коли з'явилися окремі групи людей, які здійснювали керівництво одноплемінниками, вони однозначно відчували себе особливими, вищими за інших.

На перших етапах існування класового суспільства функції державного управління не були диференційовані. Одні й ті ж люди здійснювали управління державою, військовими силами, відправляли правосуддя. З часом старійшини і вожді почали використовувати свою владу з метою одержання особистої вигоди. Подальший розвиток суспільних інститутів ще більше розшарував суспільство: виділились верховні правителі та особи, яким вони доручали здійснення певних функцій. Спочатку це зазвичай були родичі правителя – фараона, князя, імператора, отже, представники аристократії.

В різних країнах чиновницький прошарок з'явився в різний час, але кожне стародавнє суспільство мало цей період в своєму розвитку. І, як не сумно це усвідомлювати, з появою чиновництва як класу з'явилося зловживання службовим становищем з метою одержання вигоди, тобто сьогодношньою мовою – корупція.

Згідно Енциклопедичного юридичного словника **“Корупція – злочинна діяльність в сфері політики чи державного управління, яка полягає у використанні посадовими особами доручених їм прав та владних можливостей для особистого збагачення.”**

Корупція є не самостійним складом злочину, а складним поняттям, яке охоплює ряд посадових злочинів (таких, як хабарництво, зловживання службовим становищем, та ін.).

Як відомо, вперше держава і право виникли в країнах Стародавнього Сходу. Апарат управління цих держав (Індія, Ассирія, Вавилон, Єгипет, Китай) був багато в чому ідентичним: на чолі адміністративної одиниці стояв намісник царя (найчастіше – член царської родини або воєначальник). Також існувало щось подібне до органів місцевого самоврядування – общинні збори. В різних країнах існували певні відмінності. Так, в Індії були спеціальні чиновники, якими керували особливі міністри. В кожне місто та сільський округ призначався урядовець-кон-

тролер, який наглядав за діями всіх посадових осіб. Велике значення мали також царські інформатори і агенти. За зловживання службовим становищем карали звільненням з посади, засланням та конфіскацією майна.

Зловживання службовим становищем в особистих інтересах у державах **Давнього Сходу** було дуже поширеним. Відомий французький єгиптолог П'єр Монті писав: «...писці, збирачі податків й усі представники влади, включаючи найнікчемніших, нещадно утискували простий люд, обкрадаючи водночас і народ, і фараона. Судді без докорів сумління брали хабарі, за гроші виправдовували злочинця й засуджували невинного, занадто бідного, щоб їм заплатити».

В **Месопотамії** в 1792 році до нашої ери (3800 років тому), було написано збірник законів, відомий під назвою Законів царя Хаммурапі. Весь перший розділ цього юридичного документу був присвячений корупції при відправленні правосуддя. Зокрема, в параграфі 5-му передбачалось: якщо суддя змінить свій вирок за хабар чи під тиском, то він повинен сплатити вартість позову у 12-кратному розмірі і його позбавляють права займати суддівську посаду. В деяких країнах Давнього Сходу з корупцією боролись ще завзятіше: з судді, що був помічений у хабарництві, знімали шкіру (мабуть, з живою), і оббивали цією шкірою крісло, в яке сідав новий суддя.

В **древньо-китайському царстві Хань** при імператорі У Ді, в 140 році до н.е. почала започатковуватись оригінальна система добору кадрів до адміністративного апарату. Претендент на службову посаду мав заручитись рекомендаціями місцевого начальства і скласти досить важкий конкурсний іспит. Якщо претендент провалював іспит, карались ті чиновники, які давали рекомендацію. Відповідно, чиновники намагались давати рекомендації достойним та підготовленим кандидатам. Це все відкривало доступ до управління вихідцям з небагатих верств суспільства і дещо послабляло корупцію.

В **Давній Греції** за часів правління політичного діяча, оратора та Олімпійського чемпіона Перікла (V століття до н.е.) впер-

ше політична посада не була пов'язана з майновим станом посадовця, тобто на зайняття державної посади могла претендувати і небагата людина. Навпаки, була офіційно введена плата за державну та військову службу, почали платити навіть за участь в Народних зборах. Вибравши громадян, достойних зайняти державну посаду, проводили вибір шляхом жеребкування, щоб всі кандидати були в рівному становищі.

Пізніше, в період розвинутої демократії, службові особи обиралися вже голосуванням, терміном на один рік. Обраний на посаду не міг від неї відмовитись. Не можна було займати одночасно дві посади, і навіть одну й ту ж посаду два роки підряд. До призначення всі службові особи проходили спеціальну перевірку, в ході якої з'ясовувались їх професійні здібності, моральність, ставлення до співгромадян, а також відсутність боргів. Всі службові особи були підзвітні Народним зборам, збори також і постійно контролювали чиновників. Саме Народним зборам належало право розглядати справи про хабарництво державних урядовців. Розтрата державних коштів, зловживання владою, хабарництво карались відшкодуванням шкоди в 10-кратному розмір, а часто і вигнанням.

В **Давньому Римі** злочином визнавалось насильство посадової особи щодо громадянина або його майна в тому разі, якщо це насильство не було викликано виконанням державного обов'язку. А також, якщо чиновник при цьому використовував атрибути посади (наявність стражників, знаки влади). Суб'єктом таких злочинів могла бути тільки посадова особа і тільки під час виконання своїх обов'язків. Також римське право знало таку групу злочинів, як вимагання. Тут було два види злочинів: хабарництво чиновників і вимагання під час здійснення посадових обов'язків, найчастіше – при зборі податків. Причому предметом хабара визнавались лише певні речі, найчастіше гроші. А ось питво, їжа, незалежно від їх цінності, а також почесні подарунки від родичів хабаром не вважались.

При імператорі Діоклетіані головним центром управління країною стала рада при

імператорі, до складу якої в обов'язковому порядку входили і юристи. Тоді було встановлено суворі правила про ранги численних чиновників, про права, які надавались кожному чиновнику, про порядок підвищення по службі. Кадри чиновників підбирались із різних верств вільного населення.

В тому ж таки Римі в 149 р. до н.е. вперше була створена спеціальна комісія в справах хабарництва і вимагання службових осіб у провінціях. Найбільша кількість таких комісій існувала під час правління диктатора Сулли – 70-ті роки I століття до н.е. До злочинів проти держави відносилися казнокрадство, застосування недозволених засобів під час виборів, здобуття виборної посади недозволеними методами, перешкоджання здійсненню правосуддя, підкуп у суді, хабарництво службових осіб, а також убивство державного службовця. Як кара застосовувались каторжні роботи, заслання, ув'язнення, штрафи.

За часів середньовіччя призначення чиновників на посади здійснювалось або королем, або особами, яким він делегував це право. Контроль за діяльністю чиновників проводився постійно і був досить жорстким. В одному з найвідоміших в світі правових документів – у Великій Хартії вільностей (1215 р.) 15 статей (7-11, 21, 37, 44, 46) направлені проти зловживань королівських чиновників, а саме: прямо були заборонені побори, судді мали додержуватись підсудності справ. За порушення призначались покарання у вигляді штрафів, також винні усувались з посад.

З розвитком абсолютизму та зміцненням королівської влади в країнах Європи з'явилися нові посади державних чиновників. Так, наприклад, король Франції Філіп IV Красивий (час правління 1285-1314 р.р.) у 1307 р. ввів інститут прокурорів, які в той час були чимось на зразок податківців. Вони були підконтрольні і підзвітні лише королю, навіть називались «люди короля», були його очима і руками. Прокурори наглядали, щоб податки збирались правильно і все зібране потрапляло до казни. Їхня діяльність трохи послаблювала здирицтво місцевих чиновників, які брали податки в більшому

розмірі, з тим, щоб частину привласнити. В містах, що вже знали Магдебурзьке право, управління містом, тобто магістрат, обирався шляхом виборів, так що міста були набагато самостійнішими і багатшими, ніж села. Навіть король не міг втрутитись в питання, що мав право вирішувати тільки магістрат. Наприклад, король не міг запровадити новий податок без узгодження з правлінням міста.

І надалі монархи і їх довірені особи постійно контролювали діяльність чиновників. І, мабуть, не завжди тому, що король як батько дбав про підданих, а перш за все з-за того, що хабарництво, вимагання підривали владу, створювали підстави для невдоволення населення, викликали заворушення, які потім доводилось придушувати, витрачаючи сили і кошти.

В Османській імперії в Середні віки корупція досягла просто жахливого рівня. Чиновники, якими з 15-го століття були здебільшого євнухи, отримували щедри подарунки не тільки від султана, але й від прохачів. В їхній волі було надати аудієнцію у султана, або відмовити. Навіть будь-яка жінка з гарему, що хотіла звернутись до султана, повинна була робити це через головного євнуха, що відав гаремом. А враховуючи звичай дарів, зрозуміло, що це безмірно збагачувало чиновників. За подарунки наглядач гарему міг звеличити наложницю, або навпаки, залишити в безвісності. Чиновники при султані створювали щось на зразок торгового товариства, поставляючи до двору потрібні товари і призначаючи ціни на них. Інколи чиновники ставали багатшими за султана, і їх жаждоба влади доходила до того, що правителя просто фізично знищували, якщо він дуже заважав. Взагалі, язва корупції настільки роз'їла державу султанів, що чиновники під час війни з Росією навіть мирний договір підписали за хабар. Під час російсько-турецької війни навіть Хотинська фортеця була здана турецьким пашею російським військам, бо цьому коменданту дали гроші і пообіцяли добре ставлення до нього і гарнізону. Тож нема чого дивуватись, що Османська імперія, як до неї Римська, і Візантійська, занепала.

В Київській Русі хабарі вкоренились

зразу ж після створення держави, тобто вже під час правління першої (варязької) династії князів Київських, що були родом із Скандинавії. Один з перших Київських митрополитів – Кирил засуджував в своїх проповідях хабарництво, ставлячи його в один ряд з чародійством та пияцтвом. Хабарництво чиновників згадується також в Київських літописах XIII ст.

В Російській імперії, в силу ряду причин, розвиток чиновництва як класу йшов повільно. І навіть коли цей клас склався, чиновники продовжували залишатись в чомусь безправними. В умовах становлення абсолютної монархії зменшувалось значення органів самоврядування, були введені посади воєвод, які призначались спільно царем і Боярською думою. Призначались воєводи на короткий термін – 1-2 роки. Завідували вони поліцією, військовою справою, мали право суду, а в прикордонних областях інколи займались зовнішньополітичною діяльністю. За виконання своїх обов'язків воєводи часто взагалі не одержували плати, їх ставили на “кормление” за рахунок населення.

В 1550 році двадцятирічний цар Іван IV, що пізніше одержав прізвисько «Грозний», звелів скласти Судебник. Цей документ вперше окреслює такий склад злочину, як винесення неправильного рішення в результаті хабара. Відшкодування цього – 3-кратний розмір суми позову і кримінальне покарання, яке було тим тяжче, чим нижчим був суддівський чин. Іван Грозний вперше ввів смертну кару в якості покарання за надмірність у хабарях. Так, в цей час був покараний на смерть дяк, що одержав зверх належного смаженого гусака з монетами.

Зрозуміло, що поведінка посадових осіб у ці часи була аж ніяк не бездоганною. В 1648 році, за часів другого царя з династії Романових, Олексія Михайловича, батька Петра I, кривда і насильства начальника Земського наказу Л. Плещеева викликали бунт. Кількатисячна юрба увірвалась в Кремль слідом за царем, який йшов з богослужіння, і з криком вимагала вирішення їх скарг. Люди кричали, що їм вже несла терпіти, і вони не залишать Кремль, поки не одержать указ

царя про задоволення їх вимог. Результатом цього був антиурядовий рух, який охопив не тільки Москву, але й Північ та Сибір. Повсталі вривались у палаци бояр, дворян, багатих купців, приказних службовців-дяків. І метою людей був не грабунок майна, а його знищення з метою помсти.

В цей період і були окреслені посадові злочини. Велика частина їх була пов'язана з порушенням порядку судочинства, насамперед, хабарництво. Також службовими злочинами визнавались відмова в правосудді, підлоги, тяганина, порушення порядку провадження і допомога злочинцю ухилитись від суду.

Але що цікаво: плата судді від зацікавлених осіб, так звана “обіцянка” – була закономірною. На думку історика Василя Татіщева, це – плата за старанність судді у розгляді справи. Тобто, якщо суддя “оставя свой домовою распорядок, веселия и забавы”, використовує цей час для розгляду справи, “то уже взятое за труд и честь не лихоимство, но мзда должная”. Правда, законно суддя міг брати подарунки не дорожче 8 рублів, які привішувались до подарованих ікон, а також деякі незначні речі, які могли бути принесені впродовж 8 днів після Великодня разом з крашанками та Великоднім частуванням. Те, що перевищувало цю суму, і вважалось хабаром.

Найпоширенішими видами покарання за хабарництво на той час були: страта, тілесні покарання, тюремне ув'язнення, вислання до віддалених губерній або до Сибіру, конфіскація майна, відсторонення і звільнення з посади, а також різноманітні штрафи, що називались “пеня”.

Розповсюдженість хабарництва була такою, що указом Петра I від 25 серпня 1713 року службовим особам, спійманим на хабарництві, призначалась у вигляді покарання смертна кара. Однак і ця міра не сильно лякала хабарників, хоча в цей час було скарано на смерть сибірського губернатора, представника древнього роду князя Гагаріна. Тобто приклади покарання були, і всі про це знали.

В 1714 році Указом Петра I маєтки дворян були закріплені за ними на праві

власності, тобто тепер володіння землею не було тимчасовим, як плата за службу. Раніше чиновники годували свої сім'ї саме за рахунок права володіння землями і селянами, тобто вони були водночас і чиновниками, і поміщиками. Тепер же почали платити за військову та цивільну службу. В 1722 році Петром I було запроваджено "Табель про ранги". Цим документом було усунено поділ всередині класу феодалів. Весь служивий клас почав називатися дворянством. Цим же актом встановлювались відповідні посадові оклади для чиновників.

Не дивлячись на довічне закріплення маєтків за дворянами, більшість їх від служби все ж не ухилялась. По-перше, вони були зацікавлені в одержанні посадових окладів. І крім того, головним обов'язком дворянина вважалась державна або військова служба.

Але потреба в чиновниках вже не покривалася за рахунок природного приросту, тобто народжуваності серед цих верств населення, і це давало можливість вихідцям з інших класів одержати дворянство за вислугою. Це могло статись в зв'язку з одержанням ордену, за вдалу військову кампанію, за волевиявленням імператора.

Імператору Миколі I в 1827 році була направлена «Записка для соображения законов о лихоимстве и положения предварительного заключения о мерах истребления сего преступления». В цьому документі дуже скрупульозно було проаналізовано віковий корупційний досвід держави. В ньому розглядалися причини розповсюдження корупційних відносин в державному апараті, давалася класифікація форм корумпованої

поведінки, пропонувались заходи протидії даному явищу. Але, як свідчить історія, корупція продовжувала процвітати в усіх прошарках чиновницького класу Російської імперії та інших країн, в тому числі й тих, до яких входили території сучасної України. Це дуже яскраво відображено в творах Миколи Гоголя, Тараса Шевченка, Івана Франка, Павла Грабовського, Степана Руданського, в байках Леоніда Глібова та Івана Крилова, в творчості О. С. Пушкіна, Ф. М. Достоевського, М. Є. Салтикова-Щедріна.

Відомий теоретик анархізму Михайло Бакунін в середині ІХХ століття писав: "В кінці Середніх віків, починаючи з другої половини XV століття дві категорії людей стали проявляти помітне стремління до індивідуального розкріпачення, а саме – до корупції. Це були військові банди та політики".

Мабуть, єдиним часом за всю тисячолітню історію, коли не брали хабарів, це – перші роки і пару десятиліть після перевороту 1917 року. Тоді, аж до шістдесятих років, до часів Хрущова та Брежнєва хабарі були особливо і не потрібні владній верхівці – державна казна була в повному розпорядженні партійного апарату. Ну, а за дрібним чиновництвом слідкували – якщо чиновник попадався на хабарі, то смертна кара застосовувалась без усяких сантиментів. Але й це не викоренило традиції брати хабарі. Як тільки мертва хватка режиму послабла в 60-70 роках минулого століття, все повернулось на круги свої. А після розпаду СРСР розгул "лихоїмства" став безпрецедентним навіть в історичних масштабах України і Росії.

Пропозиції висловлені учасниками круглого столу «Молодь та управління: представництво від 20 листопада 2013 року»

Завершилася діяльність Робочої групи з узагальнення пропозицій та рекомендацій висловлених учасниками круглого столу «Молодь та управління: представництво молодих людей в органах влади».

Пропозиції висловлені учасниками круглого столу «Молодь та управління: представництво молодих людей в органах влади» від 20 листопада 2013 року

Чернівецьким регіональним центром перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ та організацій спільно з управлінням державної служби Головердержслужби України в Чернівецькій області, Кафедрою політології та державного управління Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича та Чернівецькою міською молодіжною громадською організацією «Крок» був організований круглий стіл «Молодь та управління: представництво молодих людей в органах влади».

В результаті обговорення учасники круглого столу відзначили, що трансформація сучасного українського політикуму, а відтак – модернізація управлінської системи від національного до регіонального рівнів набуває особливої актуальності. Перманентною ознакою цього процесу має стати якомога активніше залучення компетентної та ініціативної молоді до прийняття управлінських рішень, інтеграції пульсуючої живої думки у діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування.

Сьогодні в українському суспільстві відбувається процес зміни управлінських поколінь. Унаслідок біологічного віку та соціальних причин вирішувати нагальні

проблеми державного розвитку належить передусім молоді. Залучення до системи управління молодих, професійно та морально підготовлених кадрів може стати одним із важливих чинників підвищення ефективності державного механізму.

Проте, єдиних стандартів виявлення управлінської здатності молоді не розроблено. Існуюча система залучення молоді до державного управління зорієнтована на обмежені кола молоді, яка вже довела свою перспективність для держави. Переважна частина молодих людей потрапляє до лав державного управління поза встановлених методів відбору. Недостатня задіяність молоді у реальних процесах прийняття рішень зумовлює необхідність пошуку нових методів виявлення та виміру управлінської здатності молоді.

За результатами обговорення учасниками круглого столу пропонується наступне:

1. З метою консолідації зусиль, спрямованих на залучення перспективної молоді до державної служби та служби в органах місцевого самоврядування запровадити партнерство органів влади з вищими навчальними закладами, спрямованого на створення умов для творчої праці й успішного навчання, підтримки молоді і організації проходження виробничої та переддипломної практики кращими студентами III–V курсів вищих навчальних закладів області у структурних підрозділах Чернівецької обласної державної адміністрації, Чернівецької обласної ради, Чернівецької міської ради із захистом дипломних робіт та проектів за тематикою, що належить до сфери діяльності відповідних органів влади. Кадровим службам спільно з вищими навчальними закладами / науковими установами вивчати мотиваційні аспекти вступу молоді на державну службу, проходження державної служби та припинення державної

служби.

2. Враховуючи те, що можливим індикатором прояву управлінських можливостей молоді у сучасних умовах є підготовка та реалізація соціальних проєктів, що забезпечує ефективне виконання конкретного виду цільової діяльності (громадської, наукової, культурологічної, спортивної тощо) за допомогою управлінських технологій, рекомендувати органам влади удосконалити механізм кадрового забезпечення, включенням до критеріїв відбору кандидатів на посади державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування досвіду реалізації проєктів. Проєкти надають можливість апробації ідей, концентрації індивідуальних та колективних зусиль, варіативності та пошуку оптимальних рішень. Це повинно сприяти якісному оновленню персоналу, що унеможливить виникнення багатьох кризових ситуацій у сфері державного управління.

3. Рекомендувати органам влади залучати до державної служби та служби в органах місцевого самоврядування лідерів неурядових організацій, які вже проявили свою активність, лідерські та організаційні якості. Конкурсним комісіям рекомендувати включення до критеріїв відбору кандидатів на посади державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування досвіду громадської діяльності, у т. ч. волонтерство.

4. З метою забезпечення прозорості процесу відбору та кар'єрного зростання молодих посадовців рекомендувати органам влади включати до складу відповідних конкурсних комісій представників неурядових організацій та засобів масової інформації; періодично обговорювати відповідні проблеми спільно з громадськими радами (широкими верствами громадськості).

5. З метою підтримки державної молодіжної політики в різних галузях управлінської діяльності рекомендувати включення до критеріїв оцінки ефективності діяльності відповідного органу влади (структурно підрозділу, керівника) механізм оцінки роботи з молоддю. Доцільно було б запропонувати відзнаку кращий керівник-наставник, який працює з молоддю а також викори-

стовувати квотний принцип для молодих посадовців.

6. З метою формування резерву для майбутнього залучення на державну службу та службу в органах місцевого самоврядування активізувати профорієнтаційну роботу та здійснення управлінської підготовки в навчальних закладах різного рівня; активно залучати молодь до реалізації регіональних програм / проєктів (у сфері охорони навколишнього середовища, вирішення соціальних проблем, освіти, науки).

7. З метою запобігання та профілактики негативних тенденцій в етнополітичній царині рекомендувати залучення національно-культурних товариств до консолідуючих зусиль влади, створивши дорадчо-консультативний орган з представників органів влади, лідерів національно-культурних товариств та науковців-етнополітологів, у т. ч. з представників молодіжних національно-культурних товариств.

8. Враховуючи специфіку регулювання етносоціальних процесів, міжетнічних відносин та необхідність забезпечення довіри поліетнічного суспільства до представників влади, а відтак і до держави в цілому, рекомендувати вжити заходи для забезпечення достатнього рівня етнічного представництва в органах влади. Наявність на державній службі фахівців, які здатні розуміти сутнісні потреби етнічних спільнот, національні традиції того чи іншого регіону, у поєднанні зі створенням курсів з вивчення мов етнонаціональних меншин для посадовців органів влади (в першу чергу – молодих) виконуватиме певну захисну роль, сприятиме легітимації державної влади і об'єктивації державного управління.

Світлана Скриук,

голова проекту «Підвищення безпеки життєдіяльності населення в долині річки Прут»

Транскордонний проект «Підвищення безпеки життєдіяльності населення в долині річки Прут»

Однією з проблем України (зокрема, у Чернівецькій області) є проблема повеней. Такі ж самі проблеми є і у сусідніх країнах: Румунії та у Республіці Молдова. Кожного року українські, румунські та молдовські населені пункти, які розташовані вздовж річки Прут, страждають у результаті повеней. Найбільш яскравим прикладом є повені серпня 2008 року. Варто зауважити, що в Україні Новоселицький район був визнаний одним з найбільш постраждалих територій. Катастрофа забрала 38 людських життів у цілому по Україні, в тому числі життя 2 осіб з Новоселицького району. Це стихійне лихо змусило місцеві і регіональні органи влади звернути увагу на небезпеку, яка існує в долині річки Прут.

В результаті цих подій було прийнято Державну цільову програму комплексного протипаводкового захисту в басейнах річок Дністра, Пруту та Сірету. У зв'язку з цим у кошторисній документації було прийнято рішення на 2009-2010 рр. щодо зміцнення берегів і відновлення захисної дамби на річці Прут у с. Тарасівці Новоселицького району Чернівецької області. Рішення було розроблено Дністровсько-Прутським басейновим управлінням водних ресурсів.

Для виконання Державної цільової програми та з метою забезпечення населення в подальшому від трагічних наслідків такого

стихійного лиха Новоселицька районна державна адміністрація ініціювала розробку проекту „Підвищення безпеки життєдіяльності населення в долині річки Прут”.

В свою чергу, для виконання Програми залучення інвестицій в економіку Новоселицького району було вирішено подати даний проект на конкурс проектів в рамках Спільної операційної програми Румунія-Україна-Республіка Молдова 2007-2013 рр. За результатами конкурсу проект отримав фінансування. Для виконання Проекту аплікантом – Новоселицькою районною державною адміністрацією – було обрано команду фахівців, які наразі проводять реалізацію визначених заходів. В свою чергу, було залучено спеціалістів від партнерів – Дністровсько-Прутського басейнового управління водних ресурсів та Департаменту охорони навколишнього природного середовища та туризму Чернівецької ОДА.

Завдання Проекту, розрахованого на два роки, полягають у поліпшенні екологічної ситуації та підвищенні безпеки життєдіяльності населення в долині річки Прут, спільна підготовка до екстрених випадків, а також збереження русла річки та її берегів в Чернівецькій області на прикордонній території з Румунією та Республікою Молдова.

28 серпня 2012 р. в місті Сучава (Румунія) був підписаний Грантовий контракт

транскордонного Проекту «Підвищення безпеки життєдіяльності населення в долині річки Прут», код MIS ETC 751, який фінансується Європейським Союзом, в рамках Спільної операційної програми «Румунія – Україна – Республіка Молдова 2007-2013» між Міністерством регіонального розвитку та туризму (Бухарест, Румунія) та Новоселицькою районною державною адміністрацією.

29.08.2012 по 28.08.2014 року.

Відправною точкою в діяльності проектної групи була стартова конференція, яка відбулася 2 жовтня 2012 року в готельно-офісному комплексі «Буковинська зірка» (с.Бояни, Новоселицький район Чернівецька обл.). У відкритті проекту прийняли участь всі члени проекту, представники Технічного секретаріату, сільські голови населених пунктів розташованих в долині р. Прут.

Загальний бюджет проекту становить 1395415,09 євро.

Проект впроваджується:

Україна:

1. Апліканти – Новоселицька районна державна адміністрація – голова Нікітович Георгій Іванович.
2. Партнер 1 – Дністровсько-Прутське басейнове управління водних ресурсів – керівник Дзюба Ян Вікторович.
3. Партнер 2 – Новоселицька районна рада – голова Шова Деомид Федорович
4. Партнер 3 – Департамент екології та туризму Чернівецької обласної державної адміністрації – керівник Баглей Борис Михайлович.

Республіка Молдова:

1. Партнер 4 - районна рада м. Фалешти – голова Мудук Валерій Федорович.
2. Партнер 6 - громадська організація м. Фалешти «Кутезаторул» – керівник Чімпоеш Віталій Миколайович.

Румунія:

1. Партнер 5 – Агенція захисту навколишнього середовища м. Ботошани – керівник Єужен Матейчук.

Метою проекту є:

- розробка на основі скоординованого підходу довгострокових рішень екологічних проблем, зокрема, що стосується повеней, які трапляються вздовж річки Прут у прикордонних районах України (Новоселицький район), Румунії (Ботошанський район) та Республіки Молдови (Фалештський район);
- підвищення безпеки життєдіяльності населення, а також підготовка до екстрених випадків;
- співпраця зацікавлених сторін та сприяння транскордонному партнерству.

Тривалість проекту 2 роки – з

На прес-конференції були присутні 20 журналістських видань та телевізійних груп, які й висвітлили для широкого загалу інформацію про проект.

21 січня 2013 року відбулося відкриття та освячення оновленого офісу проекту транскордонного співробітництва, який розташований в приміщенні Новоселицької райдержадміністрації на другому поверсі. В с. Бояни розташований другий офіс проекту.

На першій стадії роботи менеджерами проекту було здійснено поїздки в села Мамалига, Драниця, Ванчиківці, Тарасівці, Зелений Гай, Припруття, Бояни, Магала та м. Новоселиця для ознайомлення з порядком дій населення під час різкого підвищення рівня води в р. Прут та обговорено з сільськими та міським головами питання створення локальної системи оповіщення населення під час виникнення надзвичайної ситуації.

Одним із завдань Проекту «Підвищення безпеки життєдіяльності населення в долині річки Прут» є налагодження співробітництва щодо управління водними ресурсами в прикордонному регіоні, поліпшення обміну досвідом та інформацією між країнами.

В межах плану заходів проекту

відповідно до дії «Вивчення українського та європейського досвіду систем оповіщення населення та протипаводкового реагування» з метою обміну досвідом представники проектної команди відвідали ряд міст України та Європи, де ознайомились з імплементацією різних програм Європейської комісії, відвідали місця розташування простіший рейкових та автоматизованих ехолокаційних гідропостів та відвідали автоматизовані гідрометеорологічні станції. Закордонними колегами було відмічено, що наша делегація проекту виявилася першою з країн Східної Європи, що зацікавилася новими ефективними та економічно обґрунтованими концептами захисту територій та населення від повеней.

Таким чином, перед проектною групою та представниками Дністровсько-Прутського басейнового управління водних ресурсів відкрилися нові можливості у сфері розробки та практичної реалізації протипаводкового реагування та системи сповіщення населення. Ще одним показовим результатом заходів з обміну досвідом було успішне проведення 19-20 липня 2013р. Міжнародної науково-практичної конференції «Кращий місцевий та міжнародний досвід в сфері управління водними ресурсами та попередження повеней». Метою конференції було висвітлити кращий вітчизняний та зарубіжний досвід в сфері управління водними ресурсами та запобігання повеней. В роботі конференції прийняли участь делегації з Німеччини, Франції, Нідерландів, Румунії, Молдови, а також представники українських міст – Одеси, Ужгорода, Чернівців.

В межах тристороннього транскордонного проекту нами:

- вивчено провідний досвід європейських країн,
- створено тримовний сайт, де розміщується вся інформація про діяльність проекту (www.life-safety-prut.cv.ua),
- створено паспорти населених пунктів, які розташовані вздовж р. Прут та найбільше страждають від повеней,
- створено спільну робочу групу з моніторингу водних ресурсів на території Новоселицького району,
- розроблено схему інформування при виникненні надзвичайних ситуацій на р. Прут та схему взаємодії,
- розроблено план реагування сил цивільного захисту Новоселицького району на надзвичайні ситуації природного характеру,
- розроблено стратегію співпраці в управлінні водними ресурсами,
- проведено комплексне дослідження водних ресурсів щодо стану та якості системи реагування у випадку виникнення надзвичайних ситуацій,
- проаналізовано стан водних ресурсів та систему оповіщення населення,
- розроблено положення та інструкції для груп волонтерів, які будуть створені при сільських радах та вони будуть задіяні до ліквідації наслідків повеней, в разі їх виникнення.
- в рамках проекту волонтерські групи будуть навчені всім необхідним діям під час надзвичайних ситуацій.

Проектною групою планується робота зі створення 18 інформаційних пунктів з тренуваними волонтерськими бригадами. З них: в Україні – в 11 населених пунктах: Новоселиця, Бояни, Зелений Гай, Маршинці, Ванчиківці, Драниця, Тарасівці, Припруття, Магала і головний інформаційний центр в Новоселицькій РДА, а також в Республіці Молдова – в 7 населених пунктах: Фалешть, Кетріш, Калінешть, Хинчешть, Прутен, Пинзарень, Таксобень.

Всі закупки згідно бюджету в рамках імплементації Проекту здійснюються згідно цінових пропозицій та тендерних процедур, що передбачені законодавством України

та Євросоюзу. Таким чином для локальних офісів та інформаційних центрів було закуплено комп'ютерну техніку та принтери, меблі для локальних офісів та необхідні канцтовари для реалізації проектних завдань.

В свою чергу, буде розпочата широка кампанія щодо навчання місцевого населення основним правилам протипаводкового реагування та підвищення їх екологічної свідомості. З метою зменшення руйнівної дії води, захисту і утримання технологічного містка прикордонної служби України та покращення умов проходження паводків на ділянці лівого берега р.Прут довжиною 180 м біля с.Тарасівці передбачається провести берегоукріплення, а деформований замкнутий простір між нею і берегом заповнити гравійно-гальковим ґрунтом.

Потрібно підкреслити, що всі заходи і витрати Проекту проводяться згідно бюджету затвердженого Європейською комісією. Кожні чотири місяці проводяться перевірки Технічним секретаріатом м. Сучава (Румунія) щодо виконання заходів та використання коштів згідно бюджету (технічна та фінансова частина). Слід зазначити, що в процесі виконання Проекту неможливо суттєво змінювати заходи та використання коштів на їх проведення. Крім того, була проведена перевірка діяльності проекту за 10 місяців аудиторською фірмою «Аудит-центр» та складено відповідний акт перевірки для Новоселицької райдержадміністрації (яка є аплікантом проекту) та консолідований акт перевірки для всіх партнерів що мають бюджет (партнер 4 та 6 Молдови).

За результатами роботи за 10 місяців Технічним секретаріатом м. Сучава (Румунія), Міністерством регіонального розвитку та державного управління м. Бухарест (Румунія) та Європейською комісією проведена перевірка та надана принципова оцінка роботи проектної команди. Представниками перевіряючої сторони в позитивну сторону відмічено налагоджений механізм ефективної співпраці між бенефіціаром (Чернівецька ОДА), аплікантом (Новоселицька РДА) та партнерами проекту, а також належний рівень планування та менеджменту.

Представники Спільного технічного секретаріату пересвідчилися у тому, що всі надані ними раніше рекомендації були взяті до уваги та виконані. Було відмічено, що реалізація проектних заходів здійснюється у відповідності до затвердженого плану та в зазначені терміни.

Проект «Підвищення безпеки життєдіяльності населення в долині річки Прут» сприятиме міжнародному співробітництву між українськими, румунськими та молдовськими партнерами; вивченні та перейнятті провідного європейського досвіду; сповіщенню населення щодо протиповеневого реагування; допомозі у підготовці та навчанні волонтерів при сільських радах населених пунктів, що розташовані в долині річки Прут, створенні 18 інформаційних центрів (11 на території України та 7 на території Молдови) забезпеченими необхідними засобами (киснево-газові різакі, водяні насоси, міні електростанції, освітлювальні установки, портативні безпроводні радіостанції з акумуляторами, човни з легких сплавів з веслами та двигуном, катамарани, рятувальні жилети, портативні електричні ліхтарі, захисні костюми, аптечки медичної допомоги, гучномовці, сирени для кожного центру).

На сьогоднішній день робота проектної команди продовжується і я впевнена, що всі заплановані заходи будуть виконані вчасно та якісно.

Малько Неля,

*директор Асоціації виробників Буковини,
керівник проекту*

Сприяння зайнятості та реалізації професійних цілей молодих людей з інвалідністю в Чернівецькій області

Право на працю - одне із основоположних прав людини в суспільстві, оскільки часто саме з нього, як наслідок, слідує і право на достойне життя, і право на відпочинок, на забезпечення культурних та духовних потреб. Чи завжди це право може бути дотримане? На жаль, ні. І причин цьому багато: це і існуюча диспропорція між попитом професій на ринку праці і пропозицією навчальних закладів, і високі вимоги роботодавців, і безробіття внаслідок нехватки робочих місць.

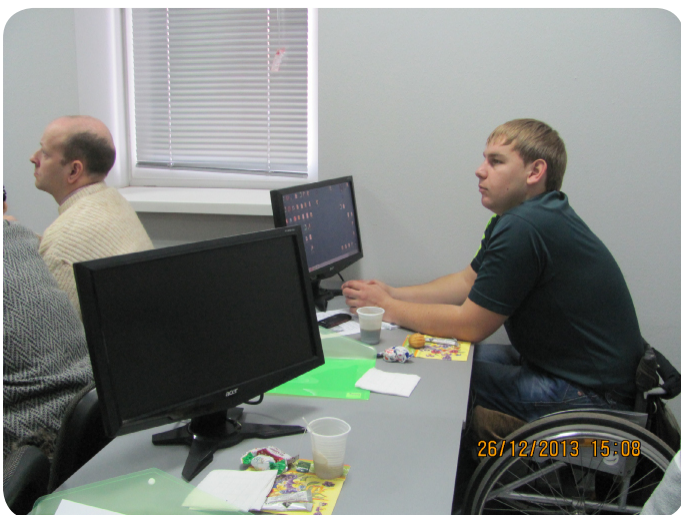
Молоді в цій ситуації ще складніше, оскільки відсутній досвід роботи, незначна професійна підготовка, відсутнє вміння адаптуватися до потреб ринку. Молодь являє собою особливий спектр ринку праці: з однієї сторони, вік сприяє високій мобільності, відкритості, готовності до змін, а з іншої - не вистачає досвіду, щоб бути конкурентоспроможним на ринку праці. Тому безробіття молодих людей (часто скрите, оскільки випусники навчальних закладів, які закінчили навчання за державні кошти, не можуть зареєструватися як безробітні в центрах зайнятості) є однією з гострих соціально-економічних проблем в Україні. Так, станом на 1 січня 2014 року майже 45% безробітних на Буковині були саме молоді юнаки та дівчата.

І окремою категорію виступають молоді люди з обмеженими можливостями, в яких часто додаються проблеми доступності робочих місць та небажання та психологічна неготовність роботодавця брати на роботу інваліда. Якщо ж робочі місця для інвалідів і пропонують (законодавство вимагає створити на підприємстві 4% робочих місць для інвалідів) то, як правило, це некваліфікована та, відповідно, низькооплачувана праця. Змінити ситуацію на краще хоча б для кількох молодих осіб з особливими потребами покликаний проект «Сприяння зайнятості та реалізації професійних цілей молодих людей з інвалідністю в Чернівецькій області» за

підтримки Посольства США в Україні, який реалізує громадська організація «Асоціація виробників Буковини». Реалізація проекту сприяє втіленню вимог Закону України «Про основи соціальної захищеності інвалідів» та програм соціально-економічного розвитку регіону. Партнером в реалізації проекту виступила Чернівецька обласна рада.

Метою проекту є покращення захисту соціальних та економічних прав молодих інвалідів, їхньої соціальної та професійної інтеграції шляхом сприяння самозайнятості та реалізації професійного потенціалу на ринку праці. Завдання проекту: сприяння забезпеченню рівних прав та можливостей для молодих людей з інвалідністю у питаннях особистісного зростання, професійної орієнтації та соціального супроводу при працевлаштуванні, підтримка професійного розвитку молодих інвалідів, здобуття ними нових професійних вмінь і навичок з перспективою подальшого працевлаштування або самореалізації на ринку праці; створення умов для соціальної адаптації молодих інвалідів у сучасному суспільстві; привернення уваги громадськості та, зокрема, роботодавців, до проблем працевлаштування інвалідів та професійного потенціалу молодих людей з обмеженими можливостями

Проект передбачає:

- проведення інформаційних заходів проекту: початкова конференція «Права рівні. Чи рівні можливості?», круглого столу «Маємо рівні права. Формуємо рівні можливості» тощо,
- проведення майстер-класів .
- курси по ІТ-технологіях за принципом

«Рівний - рівному»;

- проведення для усіх учасників навчального семінару, де вони будуть ознайомлені з законодавчою базою щодо трудового законодавства, ведення підприємницької діяльності тощо;
- виготовлення та трансляція соціального ролика,
- виготовлення промобуклета тощо.

На сьогоднішній день проведено три майстер-класи: з лозоплетіння «У світі лози» у Кіцмані, з вишивки «Творчість і поезія душі: українська вишивка» та бісероплетіння «Пошукай краси у бісері» у Чернівцях. За відгуками учасників, «майстер-клас дав можливість освоїти нову професію та мати додатковий заробіток, а також натхненне хобі, яке допоможе в реалізації творчої особистості»; «Я багато навчилася; майстер-клас дав можливість зустрітись та познайомитись з дівчатами однакових інтересів та поглядів; ми будемо контактувати і надалі»; «це був найкращий семінар в моєму житті».

При цьому варто зазначити, що було дуже важко зібрати людей на майстер-класи: невпевненість у власних силах, неготовність щось змінювати у житті, зневіра у те, що можна буде винести із заходу щось корисне для себе. І тому дуже приємно було бачити під кінець заходів очі, що загоралися впевненістю у тому що «Я це зможу!»

Також підходять до завершення курси з комп'ютерного дизайну за принципом «Рівний - рівному», які проводить молодий підприємець Олександр Величко. Це особливо важливо - показати на конкретному прикладі, що, якщо прикласти багато бажання та зусиль, можна досягнути хороших результатів. Але для цього потрібна ставити мету і бути готовим працювати для її досягнення. На жаль, не всі молоді люди до цього готові - частина слухачів «відпала», мотивуючи це порізному. Але насправді основною причиною була неготовність працювати над собою. Тому це є простір для роботи різних громадських молодіжних організацій, молодіжної біржі праці - проведення мотиваційних тренінгів для молоді, у т.ч. з особливими потребами, за участю успішних людей краю, щоб юнаки та

дівчата усвідомили: успіх не приходить сам, для його досягнення потрібно багато працювати, і 90% залежить саме від цього.

Наступними кроками проекту стануть промобуклет та проморолик з успішними прикладами самореалізації молодих людей, які будуть розповсюджені по базових центрах зайнятості, громадських організаціях з метою показати, з однієї сторони, молоді, що варто пробувати змінювати щось у житті; з іншої сторони - роботодавцям, що молоді люди з особливими потребами часто є ініціативні, креативні, і нічим не відрізняються від інших.

Ми часто говоримо «люди з обмеженими можливостями». Але, напевно, ми є суспільством, яке обмежує цим людям можливості - недоступністю, закритістю, своїм ставленням. І якщо проект змінить ситуацію в кращу сторону бодай для декількох юнаків чи дівчат, якщо декілька роботодавців краю подивляться іншими очима на пошукача роботи - юнака в інвалідному візку чи молоду дівчину на милицях, поставлені цілі будуть досягнуті.

статистика, факти, події

Лісівники краю готові до пожежонебезпечного періоду

Як інформує Чернівецьке обласне управління лісового та мисливського господарства, державні лісогосподарські підприємства краю готові до пожежонебезпечного періоду 2014 року. У держлісгоспах проведена перевірка технічних засобів пожежогасіння, пожежного обладнання, інвентарю та інших матеріальних ресурсів.

Також у розпорядженні лісівників є 6 пожежних автомобілів, створюються та підтримуються мінералізовані смуги, встановлюється протипожежна агітація, а у випадку високої пожежної небезпеки - передбачається вжиття заходів з обмеження відвідування лісових масивів населенням.

У всіх державних лісогосподарських підприємствах та лісництвах створені добровільні пожежні загони, які під час пожежонебезпечного періоду здійснюватимуть постійне патрулювання лісових масивів.

Микола Ярмистий,

директор Чернівецького центру перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ та організацій

Підвищення професійного рівня державних службовців та посадових осіб органів місцевого самоврядування: стан та перспективи

Відповідно до законів України «Про державну службу», «Про службу в органах місцевого самоврядування», «Про освіту», Положення про систему підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 07.07.2010 №564, Концепції формування системи підвищення кваліфікації посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.04.2009 №385-р. Чернівецький центр підвищення кваліфікації державних службовців проводить свою діяльність в системі післядипломної освіти.

Згідно з планом – графіком на 2013 рік у Центрі пройшли підвищення кваліфікації 2785 осіб (при плані 1663 осіб), з них, державних службовців облдержадміністрації та райдержадміністрацій – 911 осіб; посадових осіб органів місцевого самоврядування – 715 осіб; державних службовців територіальних управлінь центральних органів влади – 799 осіб; депутатів місцевих рад – 113 осіб; працівників державних установ – 247 осіб.

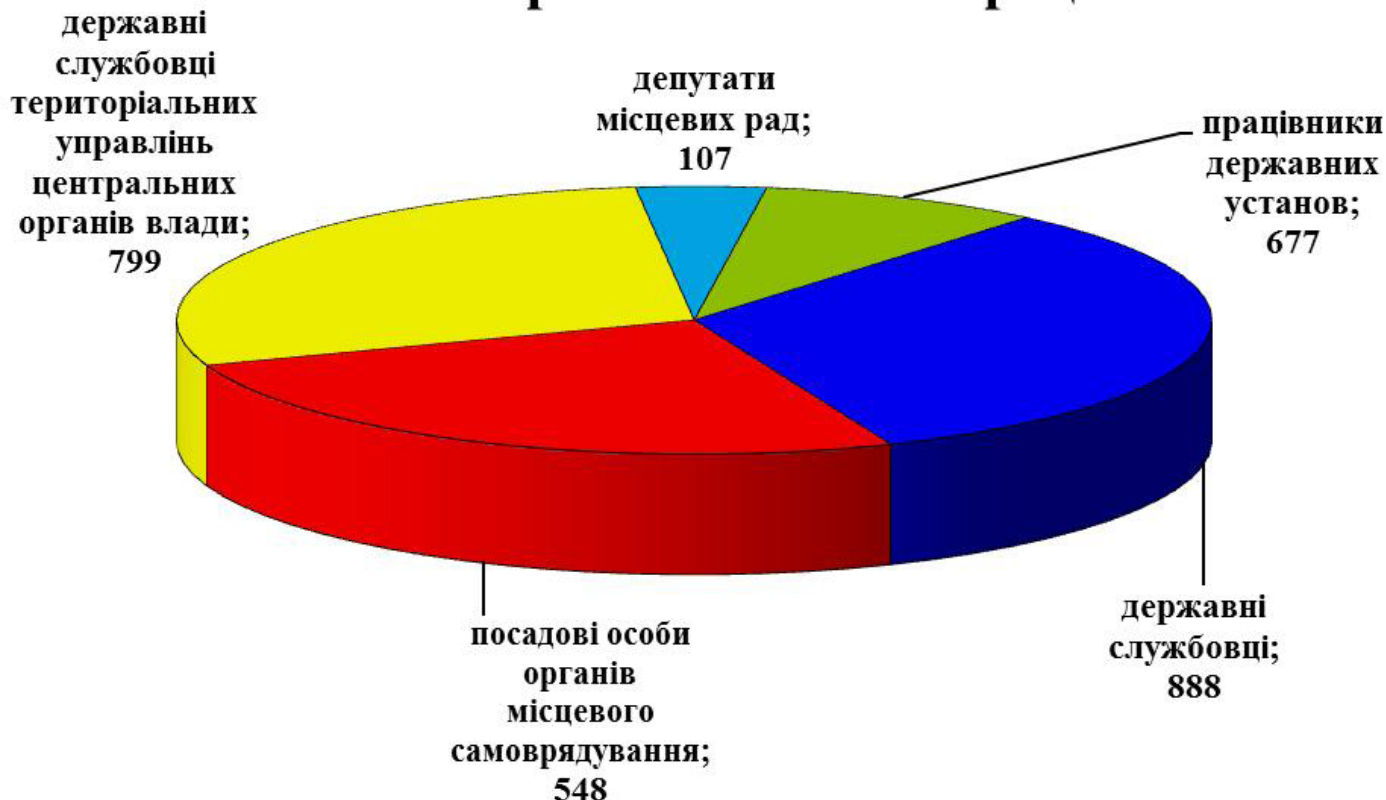
За Професійною програмою провчалося 214 осіб, з них державних службовців облдержадміністрації та рай-

держадміністрацій – 90 осіб; посадових осіб органів місцевого самоврядування – 58 осіб, державних службовців територіальних управлінь центральних органів влади – 66 осіб. За програмами постійно діючих семінарів провчалося 82 службовця, з них державних службовців – 73 особи, посадових осіб органів місцевого самоврядування – 9 осіб. За програмами тренінгів провчалося 218 службовця, з них державних службовців – 112 осіб та посадових осіб органів місцевого самоврядування – 106 осіб. За програмами короткотермінових семінарів провчалося 2271 осіб, з них 636 - державних службовця, 733 державні службовці територіальних управлінь центральних органів влади, 542 - посадові особи органів місцевого самоврядування, 113 депутатів місцевих рад та 247 працівників державних установ.

Відповідно до нормативно-правових актів центральних та місцевих органів влади Центр запровадив окремі навчальні програми для державних службовців та посадових осіб органів місцевого самоврядування. Так, на виконання Плану заходів з реалізації Державної програми щодо запобігання і протидії корупції на 2011-2015 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 28 листопада 2011 року № 1240 протягом 2013 року в рамках навчання за професійними програмами

та програмами тематичних короткострокових семінарів з питань запобігання та протидії корупції підвищили кваліфікацію 1706 осіб, з них 706 державних службовців місцевих органів виконавчої влади, 651 державний службовець територіальних підрозділів центральних органів виконавчої влади та 349 посадових осіб органів місцевого самоврядування.

Структура чисельності слухачів Центру, які провчилися в 2013 році

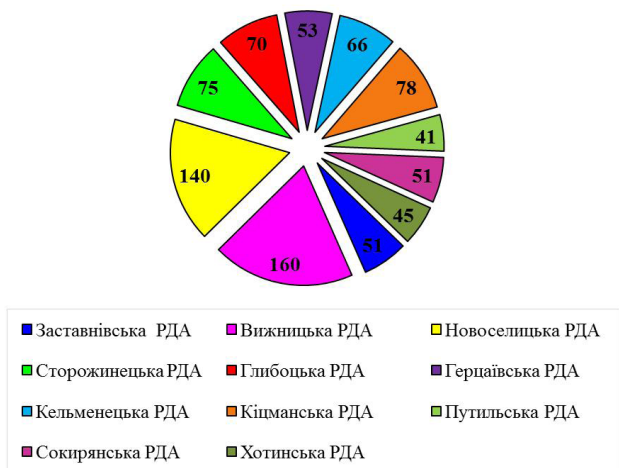
Центром проводиться постійна робота з реалізації державної політики в частині підвищення кваліфікації управлінських кадрів області з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України. За програмою виїзного короткотермінового семінару «Європейська та євроатлантична інтеграція України» Центром проведено навчання для 743 осіб, а саме 453 державних службовців райдержадміністрацій, 198 посадових осіб місцевого самоврядування та 92 державних службовців територіальних управлінь центральних органів влади.

Для реалізації Концепції реформування підвищення кваліфікації державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад Центром було проведено ряд тренінгів: «Ви-

користання персонального комп'ютера в роботі службовця», «Мистецтво ведення переговорів», «Лідерство в державному управлінні», «Управління проектами з питань місцевого та регіонального розвитку», «Психологія спілкування», «Формування позитивного іміджу влади».

Спільно з Чернівецьким обласним центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді облдержадміністрації проведено навчання за програмою виїзного короткотермінового семінару «Взаємодія суб'єктів соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю, які опинилися в складних життєвих обставинах» для 247 фахівців із соціальної роботи центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді на базі 11 райдержадміністрацій та м.Чернівці і м.Новодністровськ.

Структура навчання за програмами візних короткотермінових семінарів за 2013 рік (осіб)

З метою налагодження комунікативних зв'язків між службовцями органів публічної влади продовжено випуск спеціалізованого інформаційно-аналітичного видання «Буковинський вісник державної служби та місцевого самоврядування». На початку року було проведено масштабну реорганізацію журналу – розширення аудиторії та оптимізації видавничого процесу журнал переведено в формат інтернет-видання, що розміщується за посиланням www.buk-visnyk.cv.ua. Журнал надалі комплексно висвітлює стан, проблеми, досвід та перспективи розвитку місцевого самоврядування, державного управління, державної служби, навчання та підвищення кваліфікації державних службовців в Чернівецькій області.

Впродовж 2013 року Центр проводив активну науково-дослідну роботу з різних питань пов'язаних з діяльністю державних службовців та посадових осіб органів місцевого самоврядування, а також з їх професійною підготовкою. Центр працював над узагальненням та редагуванням пропозицій та рекомендацій, висловлених учасниками комунікативних заходів, організованих Центром впродовж 2012 р. Пропозиції та рекомендації видані окремим накладом. До збірки також включені матеріали та статті, які лягли в основу імпульсних виступів на відповідних круглих столах та конференціях збірник «Регіональні аспекти державного управління».

Центр працював над змістовним наповненням III випуску спільного з Кафедрою політології та державного управління Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича збірника наукових праць «Влада та управління» та продовжено наукове дослідження на тему: «Історія розвитку державної влади в Чернівецькій області». Важливим напрямом роботи Центру щодо підвищення професійного рівня службовців є проведення регіональних та міжнародних конференцій, семінарів, “круглих столів”. Спільно з Центрами перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій Чернігова, Івано-Франківська, Херсона проведені Міжрегіональні відео конференції «Соборність України: минуле, сучасність, майбутнє» та «Європейський тижень місцевої демократії». Спільно з Ясським регіональним центром постійної підготовки для місцевої публічної адміністрації (Румунія) (19 вересня 2013 р., м. Чернівці (Україна) – м. Ясси (Румунія)) була проведена Міжнародна відео конференція «Професійна підготовка посадових осіб місцевих органів влади: різні підходи – спільна мета».

Проведено низьку круглих столів: «Питання відкритості органів виконавчої влади», «Громадський моніторинг та громадська експертиза як спосіб ефективної взаємодії громадськості та влади на місцевому рівні», «Забезпечення прозорості та відкритості вітчизняних органів влади в контексті європейського досвіду», «Державна служба в Україні: нова якість», «Молодь та управління: представництво молодих людей в органах влади», «Розвиток територіальних громад в контексті реформування місцевого самоврядування».

Професійне зростання службовців місцевих органів влади залежить не тільки від налагодженої системи підвищення кваліфікації в регіоні, але й від інституційної взаємодії. Інституційна взаємодія в системі підвищення кваліфікації передбачає взаємовідносини між усіма інституційними суб'єктами - органами державної виконавчої

влади та органів місцевого самоврядування, службовцями та навчальними закладами підвищення кваліфікації. В цьому контексті існує низька проблем: відсутність мотивації у службовців власного фахового зростання, недостатність стимулюючих заходів до підвищення кваліфікації; не зацікавленість органу влади в службовій кар'єрі співробітників, небажанням відривати працівників від оперативної роботи; відсутність навчальних програм на здобуття умінь і навичок необхідних для практичної організаційно-управлінської та адміністративної діяльності.

Для вирішення вказаних проблем необхідно запровадити механізм співпраці замовників (ОДА, РДА, територіальні управління центральних органів влади, органи місцевого самоврядування) і надавача освітніх послуг (ЦППК), підвищити зацікавленість усіх сторін в отриманні гарантійного результату щодо підвищення професійного рівня службовців за напрямками:

- а) налагодити механізм вивчення потреб підвищення кваліфікації службовців у відповідності до функціональних потреб підрозділу;
- б) щорічно планувати роботу щодо підвищення кваліфікації службовців, з врахуванням результатів проведення атестації та щорічної оцінки;
- в) враховувати та прив'язати результати підвищення кваліфікації до проходження

державної служби;

г) впровадити мотиваційну систему службового, морального та матеріального заохочення;

д) при формуванні бюджету враховувати кошти на відрядження, пов'язаних з підвищенням кваліфікації службовців відповідно до затвердженого плану-графіка ЦППК.

є) керівникам органів влади сприяти ЦППК щодо залучення фахівців-практиків до навчального процесу, піднімаючи престиж таких службовців шляхом морального та матеріального заохочення; при проведенні щорічної оцінки враховувати участь службовця в роботі ЦППК в якості викладача.

Сучасна система підвищення кваліфікації вимагає нових підходів щодо підвищення компетентності службовців на рівні практичної реалізації посадових завдань та передбачає удосконалення системи знань, професійних умінь і навичок, які необхідні для успішного виконання поточних і перспективних завдань, задоволення професійних потреб та інтересів працівників органів влади. Забезпечення органів влади високопрофесійними кадрами здатними ефективно виконувати свої службові обов'язки у великій мірі залежить і від співпраці всіх суб'єктів системи підвищення кваліфікації. В цьому сенсі професіоналізм службовця залежить від налагодження мотивованої системи як самого службовця, так і органу влади.

статистика, факти, події

Буковинців просять фіксувати випадки засмічення територій дорожнього господарства

Як повідомляє Служба автомобільних доріг області, шляховики краю закликають буковинців та гостей області не смітити на території земель дорожнього господарства, оскільки дорожні організації області не мають спеціалізованої прибиральної техніки та засобів утилізації сміття, а також не мають власних сміттєзвалищ і змушені оплачувати прийняття сміття комунальними сміттєзвалищами. Служба автомобільних доріг області просить всіх небайдужих буковинців допомогти в організації проведен-

ня очистки придорожніх смуг від сміття та вживати відповідні заходи для недопущення їх засмічення у майбутньому.

Окрім цього, шляховики звертаються до водіїв та жителів краю з проханням надавати фото або відеоматеріали, на яких зафіксовано випадки викидання сміття та забруднення навколишнього середовища в межах смуги відводу, автобусних зупинок, майданчиків відпочинку з метою відповідного реагування та надсилати дану інформацію на електронну адресу: gabaryt@ukr.net

Тетяна Литвиненко,

директор Волинського обласного центру перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій

Підвищення рівня професійної компетентності державних службовців як необхідна умова модернізації державного управління в Україні

Ефективне функціонування держави, її економічний і соціальний розвиток неможливі без високопрофесійного персоналу нового типу, здатного приймати ефективні державні рішення та забезпечувати успіх радикальних соціально-економічних і політичних перетворень.

Достойні кадри - перша і головна інвестиція в розвиток економіки, соціальної сфери, підвищення довіри людей до влади.

Практика показує, реальні прогресивні зміни в суспільстві наступають лише тоді, коли воно створює надійні механізми включення професіоналів у сферу управління, цінує їх професійний досвід, коли дійсно існує не декларована, а реальна потреба у професіоналізмі, тобто справжня кадрова політика починається тоді, коли мова йде про перспективу, закономірності, динаміку зростання.

Нова філософія державної кадрової політики, яка базується на засадах професіоналізму та порядності, забезпечення всіх сфер життєдіяльності держави кваліфікованими кадрами в цілому, та пріоритети розвитку кадрової політики в державному управлінні, зокрема, закріплені Президентом України у Стратегії державної кадрової політики на 2012 -2020 роки.

У ній чітко визначені шляхи і засоби

професіоналізації державної служби, впровадження інноваційних технологій управління персоналом з врахуванням особливостей та перспектив розвитку українського суспільства, світових тенденцій та спрямовані на утвердження системної й послідовної політики у цій сфері.

Стратегія державної кадрової політики передбачає реформування системи підвищення кваліфікації управлінців на основі модернізації форм і методів навчання з урахуванням специфіки галузі чи сфери управління; її переорієнтацію на надання спеціальних знань, вмінь, необхідних для виконання роботи за певною професією, посадою; формування узгодженої системи оцінювання отриманих знань, умінь та навичок за результатами навчання та під час добору фахівців; запровадження системи безперервного професійного навчання кадрів.

Тобто, професійний розвиток посадовців необхідно розглядати: по-перше, з позиції цілісності системи безперервної освіти, як надання можливості кожному державному службовцю та посадовій особі місцевого самоврядування, а також тим, хто претендує на ці посади, вивчати загальноосвітні й спеціальні дисципліни, виходячи із державних, суспільних та особистих освітніх потреб;

по-друге, як сукупність ланок освіти, які органічно взаємопов'язані між собою, динамічно розвиваються і забезпечують наступність й послідовність у навчанні; по-третє, як шлях до збільшення реального інтелектуального, професійно-кваліфікаційного й духовного потенціалу особистості, держави і суспільства взагалі та державної служби зокрема.

Безперечно, досягти поставлених завдань можливо при умові, якщо діяльність закладів системи підвищення кваліфікації буде базуватися на принципах:

- обов'язковості;
- плановості навчання;
- випереджувальному характері навчання;
- безперервності (упродовж проходження служби чи здійснення відповідних повноважень), наступності, цілісності, інноваційному характері;
- індивідуалізації та диференціації підходів до навчання.

Окрім того, новий Закон України «Про державну службу» передбачає компетентнісний підхід до оцінювання здатності державних службовців виконувати свої посадові обов'язки. Тобто, профілі компетентності мають бути покладені в основу професійного розвитку державних службовців: від навчання - до удосконалення навчальних програм і методологічних підходів до їх реалізації шляхом впровадження інноваційних форм і методів організації навчального процесу.

Саме тому Центр, як єдиний в області заклад післядипломної освіти ліцензований з напрямку «Державне управління», свою основну місію вбачає в оперативному наданні високоякісних освітніх послуг, повному задоволенні потреб органів влади регіону у професійному розвитку державних службовців, прагненні перевершити їхні очікування, забезпеченні випереджуючого характеру навчання з орієнтацією на сучасні суспільні потреби та вимоги до управлінської діяльності.

Наші зусилля спрямовуються на розвиток професіоналізму слухачів, збагачення та оновлення їх знань, формування

управлінської культури, сучасних підходів до професійної діяльності, спонукання до систематичного оновлення своїх знань та самостійного підвищення кваліфікації для забезпечення ефективної діяльності органів влади регіону Тобто, намагаємося побудувати навчальний процес таким чином, щоб він був актуальний за змістом, різноманітний за формами, сучасний за засобами, якісний і ефективний за результатами.

Тематика навчань найактуальніша. Це - питання запобігання та протидії корупції у сферах державної служби та служби в органах місцевого самоврядування, новації у законодавстві про державну службу, соціальної та гуманітарної політики, стратегії економічного розвитку, інноваційної діяльності, практичні аспекти застосування виборчого законодавства, сучасні інформаційні технології в діяльності влади, інноваційно-інвестиційна діяльність, бухгалтерський облік і фінансова звітність тощо.

Витребувані навчання, які сприяють оволодіннямпорядізагальноуправлінськими, комплексом психолого-педагогічних знань, зокрема особливостями мотивації діяльності персоналу, основами конфліктології, теорією лідерства, особливостями індивідуальної і групової поведшки тощо.

Одним з пріоритетів в діяльності Центру визначено роботу по відборі претендентів до Президентського кадрового резерву «Нова еліта нації» -когорти керівників нового типу, відданих справі і своїй державі, наділених лідерськими якостями, ініціативних, цілеспрямованих, готових брати на себе відповідальність, висувати та втілювати в життя найсміливіші задуми.

Важливу в роль у забезпеченні безперервності підвищення кваліфікації державних службовців відіграє проведення щорічного Всеукраїнського конкурсу «Кращий державний службовець» у номінаціях «Кращий керівник» та «Кращий спеціаліст» та профорієнтаційна робота серед молоді щодо залучення на державну службу шляхом організації навчальних та комунікативних заходів.

Невід'ємною складовою навчаль-

ного процесу стали виїзні практичні заняття, які проводяться у відділах, структурних підрозділах облдержадміністрації, райдержадміністрацій, сільських, селищних радах області. Організація таких занять досить непроста, але виправдовує себе повністю і приносить користь, оскільки дає можливість поєднувати теоретичні знання з практикою, стимулює до покращення професійної діяльності.

Таким чином, головну роль у процесі підвищення професіоналізму та компетенції управлінців має відігравати дієздатна система їх професійного навчання, зокрема підвищення кваліфікації. Вона повинна стати обов'язковою складовою професійної діяльності посадовців, частиною державно-управлінської діяльності, мати випереджувальний характер та практичну спрямованість, достатнє ресурсне забезпечення.

Список використаних джерел

1. Про державну службу : Закон України від 17 листопада 2011 року № 4050-VI: [Електронний ресурс].
2. Стратегія державної кадрової політики на 2011-2020 роки : Указ Президента України від 1 лютого 2012 року №45/2012 : [Електронний ресурс].
3. Концепція реформування системи підвищення кваліфікації державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад : розпорядження Каб. Міністрів України від 28 листопада 2011 р. N 1198-р : [Електронний ресурс].
4. Про Національний план дій на 2013 рік щодо впровадження Програми економічних реформ на 2010-2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава» : Указ Президента України від 12 березня 2012 року № 187/2012 : [Електронний ресурс].
5. «Про затвердження порядку підвищення рівня професійної компетентності державних службовців» : наказ Нацдержслужби України від 6 квітня 2012 року № 65 : [Електронний ресурс].

статистика, факти, події

За сприяння Служби зайнятості області збільшується кількість підприємців

Як інформує обласна служба зайнятості, для безробітних буковинців, які не можуть бути працевлаштовані через відсутність на ринку праці відповідної роботи, створюються умови для самозайнятості та підтримки їх підприємницьких ініціатив. На ці заходи законодавством передбачена виплата одноразової допомоги з безробіття для організації підприємницької діяльності.

Так, усічні-лютому 2014 року таку допомогу вже отримав 21 безробітний з числа тих, які перебували на обліку в міських та районних центрах зайнятості Чернівецької області. У 2013 році за сприяння служби зайнятості підприємцями стали 187 безробітних буковинці.

Ця соціальна послуга надається службою зайнятості за кошти Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття. Середній розмір одноразової виплати допомоги з безробіття для організації підприємницької діяльності за звітний період

склав 10 тис. 157,1 гривень. Також у центрах зайнятості краю діють консультаційні пункти щодо надання інформації населенню з питань організації та провадження підприємницької діяльності.

Обласною службою зайнятості із залученням на громадських засадах працівників органів державної влади, соціальних фондів, бізнес-центрів, підприємств, організацій, установ надається безоплатне індивідуальне та групове консультаційне обслуговування осіб, які звернулися з питань підприємництва, за два місяці 2014 року проведено 420 консультацій.

Робота Чернівецького регіонального центру перепідготовки та підвищення кваліфікації держслужбовців за I квартал 2014 року

Відповідно до погодженого Нацдержслужбою України, Чернівецькою облдержадміністрацією та Чернівецькою обласною радою Плану-графіку підвищення кваліфікації на 2014 рік в Центрі за I квартал 2014 року за всіма видами навчання пройшли підвищення кваліфікації **161 особа**. З них **54 державних службовця** місцевих державних адміністрацій і **107 посадових осіб** органів місцевого самоврядування.

Навчання для посадових осіб Чернівецької міської ради

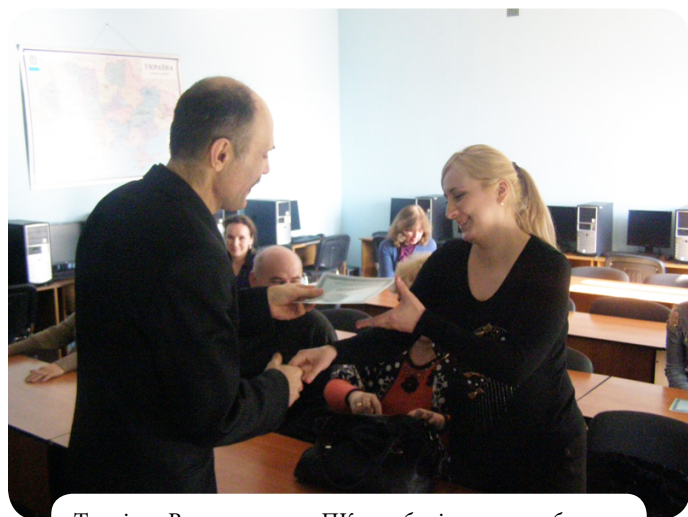
Підвищення кваліфікації за професійними програмами спрямовується на вдосконалення правової, фінансово-економічної, соціально-гуманітарної, управлінської та іншої підготовки державних службовців, посадових осіб, депутатів, працівників підприємств, установ та організацій.

У I кварталі 2014 року за Професійними програмами підвищили кваліфікацію **14 державних службовців** облдержадміністрації і райдержадміністрацій і **50 посадових осіб** місцевого самоврядування.

На виконання Державної цільової програми підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців у сфері єврейської інтеграції та євроатлантичного співробітництва України на 2008-2015 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 05.11.2008 №974 впродовж I квар-

талу 2014 року проведено навчання за програмою постійно діючого семінару «Англійська мова. Розмовний курс», який прослухало **13 державних службовців** та **4 посадові особи** місцевого самоврядування.

Значну увагу приділено навчанню за програмами тренінгів. За програмами тренінгів провчилося **30 осіб**, з них **18 державних службовців** та **12 посадових осіб** місцевого самоврядування. На виконання Стратегії державної кадрової політики на 2012 – 2020 роки та Плану заходів на період до 2014 року щодо реалізації Концепції реформування системи підвищення кваліфікації державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад проведено тренінг «Лідерство у державному управлінні». Також проведено тренінг «Використання персонального комп'ютера в роботі службовця».

Тренінг «Використання ПК в роботі держслужбовця»

За програмами короткотермінових семінарів провчилося **50 осіб**, з них **9 державних службовців** та **41 посадова особа** органів місцевого самоврядування.

На виконання Плану заходів з реалізації Державної програми щодо запобігання і протидії корупції на 2011-2015 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 28 листопада 2011 року

за програмою короткотермінового семінару «Запобігання та протидія проявам корупції в органах влади» провчилося **30** посадових осіб Чернівецької міської ради.

Тренінг «Лідерство у державному управлінні»